UKOMBOZI WA MUNGU HAKI YETU

KUFUNUA KAZI YA MUNGU KATIKA HISTORIA YA ISRAELI KUPITIA MAISHA YA YONA, DANIEL, ESTA, EZRA, NA NEHEMIA

SIMULIZI NA VIFUNGU, KUTOKA NEHEMIA, ESTA, NA VITABU VYA MANABII.
NEHEMIAH, ESTHER, AND THE BOOKS OF THE PROPHETS

BY JACKIE OESCH

"MOYONI MWANGU NIMELIWEKA NENO LAKO…"
ZABURI 119:11

MAANDIKO TOKA BIBLIA TAKATITU TAFSIRI YA UNION VERSION ®.

Utangulizi

Aomo la 1

1. Mpangilio wa kihistoria wa Manabii
2. Amri yaMungu kwa Yona
3. Itikio la Yona kwa amri ya Mungu
4. Neema ya Mungu kwa Ninawi
5. Njia ya Mungu njia ya Yona

Somo la 2

1. Mgogoro na Mfalme
2. Ujasiri wa Meshaki, Shedraka na Abedinego.
3. Wote kakatika tanuru la moto
4. Picha ya jumla ya Danieli 4 na 5
5. Mfano wa tabia yaYona

Somo la 3

1. Amri ya Mfalme na tabia ya Daniel
2. Sheria ya Washami na Waajemi
3. Hukumu ya kutupwa shimoni
4. Muujiza na ulinzi wa Mungu
5. Utangulizi wa habari ya Esta

Somo la 4

1. Maelezo juu ya mwanamke mrembo
2. Amri ya Mfalme
3. Ujasiri wa Esta
4. Haki inatawala
5. Modekai anaheshimiwa

Somo la 5

1. Kurejea katika ujenzi
2. Mradi wa kujenga tena
3. Upinzani wa kazi
4. Upinzani zaidi
5. Kuwasiri kwa Ezra kutoka Babeli

Somo la 6

1. Nehamia anatambulishwa
2. Mipango mbalimbali ya kukabiliana na upinzani
3. Ujenzi wa ukuta unakamilika
4. Ukiri wa Israeli juu ya huruma ya Mungu

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

5. Kutakasa ukuta

Marudio: Marudio somo la #11 – *Ukombozi wa Mungu Haki Yetu*

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

KUANZA

Unapoendelea na kujifunza kwako , *Ukombozi wa Mungu Haki Yetu* unaanza safari ya kubadili maisha yako yaliyosalia. Safari yako itakuwa ya kipekee kwako na itategemea kwa sehemu utayari wako na hamu yako ya kukua katika ufahamu wako wa Biblia na jinsi utakavyopenda baadhi ya wahusika wapya. Kujitoa kwako kwa masomo kutakuletea matumaini ya kuimarisha maisha yako kama Mungu Asemavyo nawe katika Neno lake.

Unapaswa kuwa na vifaa vitano mikononi. Vifaa hivi vitatumiwa wakati wote wa masomo. Utazitumia muda wote wa masomo katika kukuwezesha katika kujifunza kwako.

1. Somo hili la kujifunza Biblia : *Wito wa Mungu Ukombozi Wetu – Sehemu II*
2. Biblia toleo la Union Version. Kumbuka: Kama unanunua Biblia mpya tafuta:
    a. Biblia yenye yaliyomo
    b. Kolamu ya rejea, chiniya ukurasa
    c. Itifaki nyuma ya Biblia
    d. Ramani chache za msingi nyuma ya Biblia
3. Kalamu, penseli na kalamu yarangi
4. Daftari
5. Kadi

Kwa vifaa vilivyoorodheshwa katika #2 utakuwa umejizatiti kwa masomo yako tayari kwa kutembelea maandiko kwa mafanikio. Ukiwa unanunua Biblia usisite kuuliza muuzaji kwa msaada wa kufanya uchaguzi. Omba mwongozo hasa unapotafuta Biblia yenye rejea.

Usisite kuandika kwenye Biblia yako. Unaruhusiwa! Ndiyo maand kalamu zimejumuishwa. Ni Biblia yako ya kujifunza. Ifanye iwe yako kwa notisi zako, kupiga mistari, kuweka miduara na mishale.! Unashauriwa kutumia daftari kuweka kumbukumbu,.

Kila moja ya masomo sita limegawanywa katika sehemu tano. Sehemu hizi ni kwaajili ya kukusaidia kuendelea kwa mpango. Muda wa masomo yako ni juu yako mwenyewe. Wakati mwingine somo linaweza kutaka muda mwingi kuliko ule ulionao na hii itakufanya utumie zaidi ya kipindi kimoja kukamilisha somo. Wakati mwingine utamaliza somo na kuendelea na linalofuata.

Kama hii ni mara yako ya kwanza kujifunza Biblia, unahimizwa kuanza na somo la kwanza liitwaalo *Kuifanya Biblia Kuwa Yako.* Ni somo linalokupatia zana za kuanza safari ili kusaidia kujifunza kwako na kukuwezesha kuzunguka Biblia.. *Kuifanya Biblia Kuwa Yako* inaweza kupatikana kwenye mtandao wa www.FullValue.org. Masomo ya nyongeza yanaweza kupatikana kwa malipo.

- *Mpango wa Mungu Chaguo Letu* ni somo la sura kumi na mbili za kwanza za kitabu cha Mwanzao.

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

- *Ahadi ya Mungu Baraka Yetu* ni habari ya Abrahamu inayopatikana katika Mwanzo 12-25.
- *Uaminifu wa Mungu Tumaini Letu* ni habari za Isaka na Yakobo zilizoandikwa katika Mwanzo 25-36.
- *Msamaha wa Mungu Uhuru Wetu*, ni katika Mwanzo 37-50 Ni habari ya Yusufu na ndugu zake.
- *Wito wa Mungu Ukombozi Wetu – Sehemu I* inajumuisha sura kumi na mbili za kwanza za kitabu cha Kutoka
- *Huruma ya Mungu Wokovu Wetu:* simulizi kutoka vitabu vya samweli wa cha kwanza na cha pili,kitabu cha wafalme cha kwanza na cha pili, kitabu cha mambo ya nyakati cha kwanza na cha pili

Japo masomo haya yanashauriwa lakini si lazima kwaaji ya kusomo somo hili la kumi na moja, *Ukombozi wa Mungu Haki Yetu* Mwisho, inabidi ifahamike kuwa somo hili limeandaliwa kwaajili yako kukuwezesha kujifunza mwenyewe. Iimetengeniezwa kutumika kirafiki. Kwa nidhamu fulani utakamilisha masomo kwa muda mfupi. Kwa wakati huohuo utafurahia somo. Utapata ufahamu mpya. Utahitaji kushirikisha ufahamu na maarifa mapya watu wengine. Utauliza baadhi ya maswali ya changamoto ambalyo yatakutakisha majibu. Ukitengemea kupata majibu unahimizwa kukaribisha wanandoa au marafikia kushirikiana nao katika masomo. Nidhamu ya kufanya kazi kwenye nyumba ya mazoezi kwa mfano, ni nzuri na rahisi kukiwapo ushirikiano na mtu mwingine. Kwa pamoja mnaendelea kutiwa moyo na kuhamasishwa Labda wewe na mwenzi wako mnataka kualika wanandoa wengine ili kujifunza pamoja maneno ya Mungu kwenye Biblia. Labda unashiriki kanisa fulani lenye mazingira yanayofaa kufifunza Biblia, unahimizwa kuunda kikundi ambacho mnaweza kuwa mnakutana mara moja kwa juma kwaajili ya kukua pamoja kwa kujifunza Biblia. Kumbuka kila mtu kwenye kikundi ni wa muhimu hata kikundi kikiwa kikubwa au kidogo. Kila mtu ni wa faida kwa kikundi chote. Ni wakati wa kuanza!

UTANGULIZI

Sehemu hii ya masomo, *Ukombozi wa Mungu Haki Yetu,* linatuelekeza katika mwisho wa historia ya Israeli kama ilivyoandikwa katika sehemu ya Biblia ya Agano la Kale. Tutaangalia

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

habari tatu zilizoandikwa kwenye vitabu vya manabii Yona na Danieli. Habari hizi zitatuonyesha baadhi ya wahusika wapya, waitwao Yona,, Shedraka, Meshaki, na Abedinego. Aidha tutafahamu masomo ya vitabu vitatu vya Esta, Ezra, na, Nehemia. Kwa mara nyingine tutachunguza uaminifu wa Mungu kwa watu wake jinsi alivyotenda kazi kupitia maisha ya watu wengi tofauti ili kutimiza makusudi yake.

Masomo katika somo la 1 yanaanza na marudio ya baadhi ya somo la manabii, walikuwa aki na nani, na makusudi yao yalikuwa nini kama manabii. Kisha tutaangalia katika mtazamo wa Kihistoria kuhusiana na mazingira walimoishi wahusika ambamo matukio ya habari zao yalimofanyika. Tutajifunza yaliyotokea (a) wakati wa kabla ya miaka ya kwenda utumwani yaani kabla ya Ufalme wa Israeli (Kaskazini) na Yuda (Kusini) kabla haijatekwa na majeshi ya Ashuru na Babeli, (b) miaka 70 ya utumwa wakati wa utawala wa wafalme wa Babeli na Ashuru, na (c) miaka kabla ya utumwa wakati mfalme Koreshi na Dario walipowaruhusu Israeli kurudi Yerusalemu.

Chukua nafasi yakufungua Biblia sehemu ya yaliyomo ambapo vitabu vya Biblia vimeorodheshwa. Kadiri tutakavyoendelea na kujifunza tutakumbushwa kuwa vitabu vya Binlia havikupangwa kwa mfuatano maalum bali vimeorodheshwa katika makundi. Kwa mfano vitabu vya Musa ni Pentateuchi, ni vitabu vitano vya kwanza. Vitabu kumi na viwili vinavyofuata kuanza na Yoshua kufika Esta ni maelezo ya Historia ya Waisraeli. Maandiko ya Manabii yanaanza na Isaya hadi kitabu cha mwisho cha Agano la Kale kiitwacho Malaki. Manabii walionge na watu maalumu na matukio maalumu katika nyakati hizo za historia ya Israeli, hasa wakati wa miaka iliyoandikwa katika vitabu vifuatavyo: Kitabu cha Wafalme cha Kwanza na cha Pili, Mambo ya Nyakati cha kwanza na cha pili, Esta, Ezra, na Nehemia.

Utafaidi kazi ya ramani utakavyokuwa ukichunguza mwendo wa watu waliokuwa wakitoka katika Nchi ya Ahadi na kupelekwa kwenye nchi ya utumwa wao. Safari hii itakuwa ya maana tukikumbuka umbali mkubwa na nchi ya jangwa kubwa waliloyopaswa kuvuka. Karne 21Na tunapaswa kukumbuka kuwa wakati huu wote wa historia hakukuwa na usafiri wetu wa karne 21 wala masaada tuliyonayo sasa.

Hebu tuanza kufurahia somo. Jitahidi uwezavyo kuchukua mawazo mapya kadiri unavyoona matumizi ya mafundisho haya ya Bibilia, kv. simulizi, na wahusika katika maisha yako binafsi. Angalia eneo ambalo Mungu anazungumza na moyo wako. Yona aliomba akiwa tumboni mwa samaki mkubwa, na Danieli aliomba akiwa katika shimo la simba. Shedrika, Meshaki na Abedinego wanatembea wakiwa wamefunguliwa kwenye tanuru la moteo na Esta alisimama kwa ujasiri mbele za mfalme. Labda utaona kuwa wewe ni kati ya wale wanaorudi kwenye nchi ya ahadi baada ya kuishi utumwani, na vifungo na sasa uko tayari kuanza maisha mapya na kuyazoea. Labda unakabiliwa na changamoto ya matatizo yanayoweza kuwa mbele. Kama ulikuwa ujapitia njia hii mara nyingine usisahamu kutazama mazingira yanayokuzunguka. Unasafiri na watu wengine ambao ni wengi. Tunatembea pamoja na Mungu wetu mtakatifu, ambaye utembea pamoja nasia, akitukomboa kwa mambo yaliyopita na kutupa matumaini ya mbele, wingu la haki!

Maelezo kidogo kabla ya kuanza… *Ukombozi* ni kununua tena kitu au mtu. Ni kitendo cha kuachia au kuachiwa kwasababu ya malipo yaliyofanyika. Mtu aliyekombolewa anakuwa

amewekwa huru. Somo hili ni mwendelezo wa habari juu Mungu akikomboa watu wake. Mungu alikomboa Israeli kutoka utumwani Misri miaka mamia iliyopita (Katoka 1-14). Sasa tutaona kazi ya ukombozi ikiendelea kujifunua Israeli wanaporejea kutoka utumwani na Mungu anawaimarisha kwa mara nyingine katika Nchi ya Ahadi. Biblia inatwaambia juu ya kazi ya Mungu ya kutukomboa na kutuachia ili tuishi kwa haki mbele zake – tukiwa tumesamehewa, tukipendwa, na warithi wa uzima wa melele! Angalia kazi, iliyowefunuliwa katika somo hili.

SOMO LA KWANZA ~ Sehemu ya 1

UTANGULIZI

Vitabu vya Agano la Kale tangu Isaya hadi Malaki viliandikwa na manabii. Hawa watu wakijawa na nguvu za Roho wa Mungu, walinena Neno la Mungu kwa watu, kwa wafalme waliowatawala, na makuhani walionena na Mungu kwa niaba yao. Somo #10, *Huruma ya Mungu Wokovu Wetu,* Lilitambulisha wafalme na baadhi ya manabii katika Wafalme wa Kwanza na wa Pili na Mambo ya Nyakati cha Kwanza na cha Pilli. Somo linajumuisha manabii muhimu zaidi Eliya na Elisha ambao hawakuwa manabii wa ki maandishi kama Isaya na Yeremia.

MARUDIO

Huu ni wakati mzuri wa kurudia ili kufahamu ni nani waliokuwa mababii na malengo ya nabii yalikuwa nini. Kumbuka kuwa pamoja na kuwa manabii walifanya ukahaba mbele ya miungu na kukiuka amri za Mungu kwa kuchagua kutenda maovu katika maisha yao, lakini bado Mungu mara nyingi aliwafuatilia na kuwatafuta. Manabii walikuwa sauti ya Lengo la msingi la Mungu, lilikuwa ni kuwa na uhusiano wakaribu pamoja na watu wake aliowachagua. Manabii walikuw ni sauti ya Mungu ya kuwaita watu wake ili wamrudie.

Hawa wajumbe walichaguliwa na Mungu na kuwapa kazi ya *kutangaza neon la hukumu* kwa Waisraeli kutokana na masha maovu waliyochagua kufuata katika maisha yao. Walimwacha Bwana Mungu wao walisujudu, waliabudu mungu wa Baali na mungu wa wa kike Ashtaroth. to the Israelites for the evil ways they chose to live their lives. They abandoned the Lord as their God and bowed down, worshipping the god of Baal and the fertility goddess Ashtaroth. Ibada zao mbovu zilijumuisha kupiga lamri na uchawi, kuomba msaada kutoka kwa mizimu. Na hata kutoa sadaka za binadamu motoni.

Kwa kupitia sauti ya manabii Mungu aliwaita manabii Mungu *Aliwaita watu ili wageuke na kuacha njia zao mbovu* na *aliwapa ahadi ya huruma yake* ya kurejesha uhusiano na wote watakaorejea kwake. Kwa ujumla manabii walielekeza watu wa Mungu Mungu, wakiwaelekeza kwake ambaye angekuja kuwa Mkombozi na Mwokozi , Yesu Kristo Mwenye Haki, (Yeremia 23:5-6).

Katika somo hili angalia sifa tatu za manabii: 1) kutangaza hukumu ya Mungu, 2) wito wa hukumu—kuacha njia zao na kumrudia Mungu, na 3) ahadi ya huruma ya Mungu inayorejesha uhusiano wake na watu wake.

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

MUUNDO WA HISTORIA

Changamoto yetu inayofuata ni kupata ufahamu wa yapi yanayotokea kwa mfuatano wakati wa utawala wa wafalme na manabii ambao walitangaza Neno la Mungu la hukumu kwa hawa wafalme. Katika 2 Mambo ya Nyakati 36:15-21 tunajifunza kuwa mfalme wa Babeli Nebuchadreza, alitaka Yerusalemu na akachukua Jerusalem na kuchukua mabaki ya Waisraeli waliopona wakati wa maangamizi ya Yerusalemu. Hawa mabaki yalibakia Babeli kama watumwa na walitumika kwa miaka sabini. Wakati huu mfalme wa Uajemi aliiteka Babeli. akachukua utawala.

<u>KABLA YA UTUMWA:</u>

Hii ni miaka Waisraeli waipoishi Israeli na Yuda. Isaya na Yeremia walikuwa ni manabii wawili aliokuwa wakiishi katika Israeli na Yuda. Hii ni miaka wakati Waisraeli walipoishi katika. Israeli na Yuda. Isaya na Yeremia walikuwa kati ya manabii wengi ambao waliwatabilia wale walioishi katika falme za Israeli na Yuda kabla ya kupelekwa utumwani.

1. Soma maneno ya Isaya ya maonyo katika Isaya 5:4-6. Unaposoma mistri 8-23, pigilia mstari neon "ole" ambalo linaonekana katika sura hii yote. Isaya 5 ni mfano wa manabii wakionya Israeli. Hii ni sura ya ole na hukumu. Katika mstari wa 7 Isaya anamasema nani kama mzabibu?

   ____

   a. Hukumu yao nini kwa wale ambao hawajali matendo ya Bwana (mistari 11-15)?

   ____

   b. Hukumu yao ni nini kwa wale wanaojifungamanisha na dhambi, uongo, na maovu kwa ujumla, wale waitao maove mema na mema maovu, kwa wale ambao wana hekima machoni mwao, na wale majasiri katika kunywa divai, What is the warning to those who tie themselves to sin, deceit, and wickedness, to those who call evil good and good evil, to those who are wise in their own eyes, and to those who are heroes at drinking wine, wanaowanyang'anya haki wenye haki. (mistari 18-25)?

   ____

   a. Soma Yeremia 3:6-14 na unaposoma pigilia mstari neno "kuasi" (Ufalme wa Israeli) na "uasi" (Ufalme wa Yuda). Yeremia anazungumzia uasi wa watu wa Mungu kwa Mungu wao. Badala ya kukubaki kuwa waaminifu kwake wanachagua kufanya uasi na uovu.

   b. Yeremia anaelezea picha gani katika mistari ya 6-10?

   ____

   c. Mungu anajisemaje katka mstari wa 12?

   ____

t

d. Ujumbe wa Mungu ni upi kupitia nabii kwa Israeli yenye kuasi kwenye mistari ya 12-14? Mara nyingi Mungu aliwaita _________________________ (mistari 12, 14)

e. Katika mstari wa 13 Mungu aliwaita kwenda _________________________________ hatia yao.

f. Na walikuwa wamefanya nini(mtari wa 13)?

 i. ____ kinyume na Bwana Mungu wako,

 ii. _______________________________________ kupendelea kwako miungu migeni, na

UTUMWANI

Kuna kipindi Waisraeli waliishi utumwani chini ya Wababeli. Kitabu cha Danieli kimeelezea baadhi ya habari ya historia ya utumwa ya Waisraeli walipoishi Babeli na Nebuchadreza alipokuwa mfalme. Katika somo hili habari kuhusu Israeli wakiwa utumawani zitajumuisha Kitabu cha Danieli na Esta. Utumwa uliisha katika mwaka wa 539 Kabla ya Kristo wakati mfalme Koreshi wa Uajemi alipoiteka Babeli.Pamoja na hayo kurudi Yerusalemu, ni jambo linatokea katika viipindi tofauti katika wimbi la wanaorudi toka uahamishoni kurudi Yerusalemu.

BAADA YA UTUMWA

Hii ni miaka wakati Israeli walipoanza kurudi Yerusalemu chini ya Mfalme Koreshi wa Uajemi, Dario, na Ahasuero, ambaye pia alijulikana kama Artaxerxes. Kitabu cha Ezra na Nehemia kiliandikwa miaka sabini baada ya kutekwa Waisraeli walipopata fursa ya kurejea nyumbani na kujiimarisha tena katika Nchi ya Ahadi.

Kwa hali yoyote ile vitabu havikuwekwa katika mfuatano maalumu. Somo hili la, *Ukombozi wa Mungu Haki Yetu*, litaelezea sehemu ya historia ya Israeli kwa kupitia simulizi zifuatazo :

- Yona na wito wa Ninawi
- Danieli na shimo la simba
- Shedrika, Meshaki, Abedinego, na tanuru la moto
- Esta , malikia wa Uajemi
- Zerubabeli, kiongozi, na Ezra, mtoaji wa sheria
- Nehemia, mjenzi

Unatiwa moyo kuwa usikate tama au kukughubikwa na majina ya wahusika tofauti, majina ya vitabu, au nyakati tofauti. Katika sehemu ya 1 umeona manabii na kazi zao kupitia Israeli na

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

Yeremia. Umepewa historia fupi kuhusiana ma miaka iliyofuta baada ya kwenda utumwani, miaka ya utumwa chini ya Babiloni na utawala wa Waajemi, na vitabu vinavyohusiana na kipindi baada ya utumwa. Aidha una orodha ya simulizi zinazohusiana na habari hizi zilizojumuishwa katika somo hili Kwahiye hebu tuendelee kwa kufungua Kitabu cha Yona.

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SOMO LA KWANZA ~ SEHEMU YA 2

KAZI YA KUFANYA:

Kitabu cha Yona ni kifupi, chanye sura nne tu. Unashauriwa kusoma sura hizi kwa mara moja. Furahia mwenyewe kusoma habari hizi za Yona na Samki mkubwa! Unapoendelea kusoma, pigia mstari maneno na sentensi zinazokuvuta zaidi.

ZOEZI:

1. Katika Yona 1:1 tunaambiwa kuwa neon la Bwana lilimjia ______________________________ mwana wa ____________________________________. Kama una Biblia yaneye mistari ya rejea, tazama 2 Wafalme 14:23-25.
   a. Katiks mstari wa 23 tunaambiwa kuwa Yeroboamu wa II alikuwa mfalme wa Israeli Tunaambiwa nini juu ya mfalme huyu katika mstari wa 24?

      ____

   b. Ni Nabii gani aliyenena Neno la Bwana kwake (mstari 25)?

      ____

2. Nabii aitoka Gath Heferi, mji katika Zebulon kuelekea kaskazini.
3. Ni Neno gani la Bwana lililokuja kwa Yona katika Yona 1:2?

   ____

   Onyesha huu mji mkubwa wa Ninawai katika ramani ya kwanza nyuma ya Bblia yako. Mji umko sehemu gani?

   ____

4. Yona aliitikiaje katika mstari wa 3a?

   ____

FUNDISHO:

Yona alielekezwa na Bwana kwenda Ninawi. Badala yake Yona alimkimbia Bwana. Ili kufahamu itikio la Yona kwa maelekezo ya Mungu, tunataaka kufahamu juu ya Ninawi. Ninawi ilikuwa mjii mkuu wa Asiria (2 Wafalme 17). Mfalme Shalmaneser angefanya Ufalme wa Israeli kuwa kitega uchumi chake yaani Israeli ingelipa kodi kwake.

Uvamizi wa Asiria ulikuwa wazi na Bwana anawambia Yona, "Nenda katiki mkubwa wa Ninawi uhubiri kinyume na mji ule..." Mungu alikuwa anamtuma Yona kwenye moyo wan chi, katika mji huu mkubwa ambao ulikuwa karibu kuiteka Ufalme wa Israeli! Na, nabii alipaswa kufanya nini? "…kuhubiri kinyume chake." Mawazo ya Mungu yalikuwa ni nini? Mungu alikjuwa akimtaka Yona kufanya nini—kufa? Kushikwa mateka? Kufanywa mtumwa? Kuwa mjinga?

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

Kwanini Ninawi ilipewa nafasi ya kutubu? Haiwezekani ikawa kuwa Yona alifuata mwelekeo tofauti kwasababu aliwachukia Waasiria (Waninawi?) kwasababu lilikuwa kabila tofauti? Kama maadui wa hatari?

Hii historia ya Ninawi inaweka jukwaa la kukumbuka Kitabu cha Yona. Na kila kitu kinaanza na Neno la Bwana likimuujia nabii Yona…

MASWAALI YA KUTAFAKARI:

Kuuliza swali hakuwezi kusaidia: Bwana akiniambia kwenda mahali, je ninaweza kwenda? Bwaba akiniambia kuhatarisha maisha yangu, je ninaweza kuwa tayari? Ni jambo gani linaweza kunifanya kwenda au kutokwenda?

____

Ninaweza kujifananisha na Yona. Ni mambo gani yanayonifanya nikimbie?

____

SOMO LA KWANZA ~ Sehemu ya 3

ZOEZI:

1. Yona alikimbia akaishia ____________________________________ (mstari 3). Hakuna anayefahamu kwa uhakika Tarashishi ilipokuwa, inawezekana kuwa ilikuwa Ulaya Mashariki. Kwavyovyote aliishia mwelekeo tofauti.
2. Tafuta Zerubabeli katika ramani na kisha onyeshe mji wa Jopa kusini ufukoni mwa bahari. Hapo alipata meli ya kenda Tarashishi. Kufuatana na mstari wa 3b sababu ya safari yake ilikuwa ni nini?

   ____

3. Elezea kwa maneno yako hali ya kukata tama iliyokuwa kwenye meli:

   ____

4. Yona alikwendas wapi na alikuwa anafanya nini?

   ____

5. Naodha aliogopa. Alimtaka Yona afanye nini (mstari 6)?

   ____

6. Mabaalia waliamua kufanya nini (mstari 7)?

   ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

7. Matokeo yalikuwa ni nini?

____

8. Mabaharia walifahamiana na wasafiri wao. Kumbuka maswali yote waliyomuuliza Yona. Majibu yake kwa maswali hayo yalikuwa ni yapi (mstari 8-9)?

____

9. Mabaharia walifahamu kuwa alikuwa akikimkimbia Bwana na walitaka wafahamu ni kwasababu gani! Baada ya kukiri kuwa alikuwa akimwambudu Muumba wa mbingu, bahari na nchi wali

____

Kwanini walitaka kufahamu (mstari 10)?

____

10. Sasa mabaharia walitaka kufahamu jambo ambalo wangefanya kumfurahisha huyu Mungu aliyekasirika. Kwahiyo walimuuliza Yona (mstari wa 11),

____

11. Yona alijibu nini (mstari wa 12)?

____

12. Alitambua kuwa alikuwa kwenye makosa. Alikuwa ni yeye wa kulaumiwa kwa tufani, lakini badala ya kumtupa baharini mabaharia walifanya nini?

____

13. Lakini tufani iliongezeka. Wasingeweza kutia nananga nchi kavu. Katka mstari wa 14 walimlilia Bwana. Kiini cha maombi yao kilikuwa nini?

____

14. Kulitokea nini katika mstari wa 15 na 16?

    a. Kwa Yona?

    ____

    b. Kwa bahari?

    ____

    c. Kwa mabaharia?

    ____

15. Lakini Bwana alito nini katika mstari wa 17?

____

"na Yona alikuwa

_______________________________________"

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

KUTAFAKARI:

Hebu tuchukue muda wa kutazama ya sura hii na kukumbuka mambo machache …

- Unagundua kuwa inashangaza kuona kuwa Yona anamkimbia Yule anaayemwabudu (mstari 9)? Ni mawazo gana yanoingia akilini mwako? Ni wakati gani unapojikuta ukimwambia aliyekutengeneza ?

Yona anayemuabudu Bwana anamuasi wakati mabaharia waliokuwa na miungu yao wangefanya chochote kumtii. Rudia mabaharia waliyosesma na kujaribu kufanya kufuridhisha hasira ya Mungu iliyosababisha na kutotii kwa Yona.

____

- Ilivyokuwa vigumu Yona kumkimbia Bwana, Mungu alikuwa mbali naye kiasi gani?
  - Katika mstari wa 4 ni nani aliyetuma kimbunga kikasababisha tufani?

____

  - Katika mstari wa 17 ni nani aliyetuma samaki mkubwa?

____

- Sasa Yona anajikuta ndani ya tumbo lingine.
  - Mstari wa 5b unatwambia kuwa alikuwa ndani ya tumbo la

    ____

  - Mstari wa 15 _natwambia kuwa alikuwa ndani ya tumbo la______________________________
  - Mstari wa 17 unatwambia kuwa alikuwa ndani ya tumbo la

    ____

  Haya ni nini "matumboni" kwa Yona? Inaonekana matumbo haya yalikuwa makubwa kiasia cha kuendea ndani yake, makubwa kiasi cha kmficha. What do you think he was looking forUnafikiri alikuwa akitafuta nini? Mahali pa kujificha? Je alifikiri kuwa angejificha?

  ____

  Mungu aliwapata wapi baadhi ya aliowapenda?

  - Katika Mwanzo 3 Adamu na Eva walitenda dhambi Mungu alikwenda kuwatafuta. Kumbuka alikowakuta (Mwanzo 3:8-9)?

    ____

  - Katika Mwanzo 4 Mungu alimpata wapi Kaini?

    ____

  - Katika Mwanzo 19 Mungu alimpata wapi Luthu?

    ____

t

- Katika Kutoka 3 Mungu alimkuta wapi Musa?

  ____

- Katika Ruth 1 Mungu alimpata wapi Ruth?

  ____

- Katika 1Samweli Mungu alimpata wapi Samweli
- Katikaa 1 Samweli 16 Maungu alimpata wapi Daudi?

  ____

• Yona alijua kuwa Bwana ni mkombozi wake. Anatamka nini katika Yona 2:6b?

  ____

MATUMIZI:

1. Ni waakati gani ulipojificha na ukawa hutaki kupatikana?

   ____

2. Ulikwenda kujificha wapi? Ni mahali gani pako pa tumbo?

   ____

3. Soma Yeremia 23:23-24.
   a. Ni swali gani Mungu analouliza? ____
   b. Ni swali gani linalofuata? ____
   c. Mwisho anauliza nini? ____
4. Ni kwa vipi maswali haya yananipa changamoto kuhusu ufahamu wa Mungu, Mungu aliye kila mahali?

   ____

CHANGAMOTO:

Ninapokumbuka familia yangu na marafiki, pamoja na wale ninaofanya kazi nao, ninaweza kufanya nini ili kuleta kuleta ufahamu wa Mungu katika maficho yao, ili waweze kugundua amani na kujali kwake?

____

Ningeweza kusema nini?

____

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SALA:

Sala yangu ya kuomba Mungu kuniwezesha kuleta mtu mwingine kwake

____

KUKARIRI :

Kuna jambo la kutia moyo kuwa siwezi kutengwa na Mungu kwa kujificha. Mungu hajifichi wala hatuwezi kujificha uso wake. zi kujificha uso wake. Ametngeneza mbeza mbeza mbinngu na nchi. Na amenitengeneza mini. gu na nchi. Na amenitengeneza mini. gu na nchi. Na amenitengeneza mini. Kwasababu ni wangu na mini ni wake Zaburi 139:7-10 inaweza kuwa kwenye kumbukumbu zangu daima ikinikumbusha kuwa simezi kuwa siwezi kuondoka kwenye uwepo wake. Hakuna mahali ninaaweza kumtafuta nisimuone. Yuko huko pamoja name. Andika mistari hii katika kadi na uyawekae kwenye maktaba yako ya mistari. Pata faraja unapopumzika katika uwepo wake. Tafuta amani ukifahamu kuwa hakuna ktika viumbe vyotebe kinachoweza kukutenga kutoka kutoka kwenye upendo wake. (Warumi 8:38-39)!

LESOMO LA KWANZA ~ Sehemu ya 4

MATUMIZI:

1. Yona 2: inaongelea juu ya wale wanaoweka matumaini yao kwa sanamu zisizo na faida. Mstari huu unaanza swali: Ni mambo gani ambayo hayana faida ambayo ninaambatana nayo?

   ____

2. Mstari. huu unaonyesha vile tunavyoweza kuacha tunapoweka matumaini yetu kwa watu na vitu vingine. Kwavyovyote vile tunavyoacha inawezekana vikawa ni vyetu.?

   ____

   Tunaweza kuchagua isipokuwa hatuwezi kuwa na vyote. Tunaweza kuachana na vinyago visivyo na faida na kuambatana na neema na upendo wa Mungu.
3. Ni ishara gani inaweza kuonyesha kuwa tunaambatana na neema (mstari 9)?
   - ____
   - ____
   - ____

   Kuimba nyimbo za shukrani, kutoa sadaka zetu za ibada na sifa kwa Bwana, na kuishi kwa maaisha matakatifu yenye ushuhuda wa imani yetu. “Wokovu unatoka kwa Bwana.”
4. Yona alipata muda wa kutubu na na sasa maisha yake ya kuishi tumboni mwa samaki mkubwa yameisha. Tunaambiwa nini katika mstari wa 10?

t

____

KAZI YA KUFANYA:

Soma Yona 3.

ZOEZI:

Kwa vyovyote hatufahamu, lakini tunaweza kufikiria wenyewe jinsi ya kumtafuta Yona , we don't know but we can imagine ourselves finding Jonah sprawled out on the beach. It's really not a pretty sight, after all, he's been inside the fish for three days. Can you see him still all matted down and tangled up in a gob of seaweed?

1. What happens in verse 1?

   ____

   Neno la Mungu la pili la Yona lilikuwa na maana gani?

   ____

   Je maana ilibadilisha kile ambacho Mungu alisema katika Yona 1:2?

   ____

2. Kufuatana na mstari wa 3 itikio la Yona lilikuwa ni nini? Ilibadilikaje kutokana kwenye itikio lake katika Yona 1:3?

   ____

3. Mungu alimtumiaje Yona katika mistari ya 3-5?

   ____

4. Ujumbe wa Mungu ulifika katika mioyo ya Waninawi. Ujumbe ulifika katika moyo wa mfalme pia (mstari wa 6). Alionyesha nini kinachoonyesha toba?
   - ____
   - ____
   - ____
   - Kisha alitoa tamko. Aliongoza Waninawi katika kipndi cha toba na maombi. Toba lihusisha na kuvaa nguo za magunia ambazo zilithibitisha masikitiko yao na uvumilivu wa fujo na uasi walioutenda. Toba ilihusisha na kuitikia wito wa "kuachia " na kuachana na waliyokuwa awakitenda. Ilikuwa ni wito wa kubadili njia zao. Mungu aliitikiaje kwa waliyoyafanya (mstari 10)?

     ____

t

Neema ya Mungu ilipokea mioyo yao ya toba na akaachia huruma yake ambayo ilimfanya asilete maangamizi aliykuwa amekusudia

KUTAFAKARI:

1. Ni sura fupi kiasi gani iliyojaa neema ya Mungu!
    - Alikuwa na rehema kwa Yona kwa kuanza upya. Kwakutojali kutotii kwake, uasi wwka, kujificha kwake, na kumkimbia Munn kuja kwake tena akiwa na maneno, Mungu alimwokoa Yona kwa makusudi yake na akaja kwake tena.
    - Kwa utii Yona alikuja na kutangaza Neno la Mungu: "Kwa siku arobaini Ninawi itaangamizwa." Kwa neema ya Mungu, kwa upendo wake usiopimika, Wananiwi walimwamini Mungu, walitangaza kufunga na kuvaa magunia.
    - Na walipaswa kuacha maisha yao maovu na uasi. Mfalme alisikia ujumbe na matendo ya watu, na kutoa amri kuwa kila mtu na mnyama, afunge na kuvaa magunia na kuita Mungu kwa bidii.
2. Mungu kwa neema yake alikuwa na huruma. Hakuleta maangamizi aliyokuwa amekusudia kuleta.

3. Kuwa kutafakari huruma ya Mungu, ninajifunza nini kuhusu Mungu na upendo wake, kwa wale aliowaumba ikiwa ninajifananisha na Yona au Waninawi?

    ____

    Ni habari njema gani kwetu anapoonyesha kutotii kwetu, uasi wetu, kwa mioyo yetu migumu, na kwa uchaguzi wetu wa mara nyingi wa kushirikiana na sanamu zisizofaa.

    ____

MATUMIZI:

Hatuwezi kujaribu kuendelea mbele mpaka tuulize swali la "ili iweje". Habari hii inaleta tofauti gabi katika maisha yangu? Ninatumiaje neema katika maisha yangu? Ninapanuaje neema kuwafikia wengine ? Neema hupokea mioyo ya wanaotubu na kupenda tu.

1. Ni wakati gani ninapotakiwa kutumia neema katika maisha yangu, nikijitendea kwa neema katika maisha yangu mwenyewe, kujipenda na kujisamehe na kuacha kujihukumu kwa matendo yanayohukumu?

    ____

    Je kuna mambo ambayo ninapaswa kujisamehe ambayo nimesema au kjufanya, ambayo sijivunii, ambayo yameumiza wengine?

    ____

    Mungu akutie nguvu za *kujisamehe* kama alivyokusamehe.

2. Ni watu gani ninaopata shida kusamehe?

    ____

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

Ni bora kutangaza hatia za watu wengine na kuwafanya walipie walichokifanya badala ya kuwatendea huruma na rehema. Ni bora kuwaadhibu na kuwafanya si kitu. Inawezekanaje kumpenda mtu wakati huu kwa rehema wakati ni vigumu kufanya hivyo?

____

Mungu akutie nguvu kusamehe *wengine* kama alivyokusamehe.

SOMO LA KWANZA ~ Sehemu ya 5

KAZI YA KUFANYA:

Soma Yona 4. Anagalia kwa kina kuhusu Yona ni nani katika habari hii.

UTANGULIZI:

Baada ya kusoma sura hii tunaweza kuikuta kuwa ni vigumu zaidi kumpenda Yona. Tunafahamu kuwa alikuwa na kiburi na muasi, mtu mwenye mawazo ya ubinafsi. Si kwamba alikuwa si mtiifu kwa Mungu kwa kutokwenda Ninawi bali alikuwa tayari kutupwa baharini badala ya kutenda jambo jema la utii. Sura hii inatuonyesha kwa undani kwanini hakutaka kwenda Ninawi kwa mara ya kwanza. Hebu tuendelee…

ZOEZI:

1. Katika Yona 3:10 tunasoma habari ya huruma ya Mungu kwa Ninawi na jinsi Yona alivyoitikia katika Yona 4:1?

   ____

2. Ni mambo gani ambayo Yoana aliona kuwa kweli kuhusu Mungu katika mstari wa 2?

   - ____
   - ____
   - ____
   - ____, na Mungu abaye
   - ____

3. Aliona kuwa mambo haya ni kweli kuhusu Mungu ambaye alimwabudu (Yona 1:9). Ndiyo maana alikimbia. Ni kwa vipi kukimbia kwake kunatufahamisha jinsi alivyowathamini Waninawi?

   ____

   Alitaka Mungu awafanye nini Waninawi?

t

4. Yona alitaka Mungu amtendeje (mstari 3)?

5. Bwana aliitikiaje (mstari 4)?

6. Yona aliondoka kwenda “ngoja uone” ni nini kilikuwa kitokee Ninawi. Mtu anaweza kuona kuwa alikuwa anakwenda kufanya mambo mabaya. Alijijali zaidi nafsi yake. Kwa mara nyingine, Kwa mara nyingine Mungu anakuja na neema kwa Yona anasababisha mti kuota ambao ulimpatia kivuli. Yona alisemaje kuhusu mzabibu (mstari wa 6)?

7. Kulitokea nini katika siku ya pili kufuatana na mstari wa 7 na 8?

8. Kwa mara nyingine, Yona anaelezea haja yake la kufa. Hasira yake kwa Waninawi ilikuwa ikimla. Sasa anakasirika kwasababu ya mti wa kivuli ambao ulikauka kwa mara nyingine anatamani kufa. Bwana anamwitikiaje katika mstari wa 10 na 11?

FUNDISHO:

Inaonekana kuwa Yona alijali zaidi mzabibu wake uliokauka zaidi ya watu wa Ninawi wapatao 120,000 ambao walikuwa hawajui aliyewaumba, aliyewapenda, na aliyetaka kuwabariki. Hawakumjua Mungu kama mwenye huruma, asiye mwepesi wa hasira, mwingi wa upendo na Mungu anayevumilia kabla ya kuleta adhabu. Kutokana na ufahamu wa Yona, Mungu alikuwa Mungu wa Waisraeli tu. Kumbe yeye Mungu aliamua kupanua upendo wake hadi kwa Waninawi, amabao hawakuwa wake. Kwahiyo Mungu alikuwa akijionyesha kama Mungu wa watu *wote.*

KUTAFAKARI:

Habari hii inamalizika kwa ghafla. Ni kana kwamba maswali yote hayakujibiwa. Yona alijibuje swali la mwisho la Mungu? Nini kilitokea kwa Yona baada ya kukutana na Mungu? Je Mungu alimchoka Yona akaondoa uhai wake? Je haya ni maswali muhimu? Ni maswali gani mengine yanayofaa tunapotafakari matumizi ya habari hii katika maisha ya sasa?

1. Unafanyaje tajiri anapozidi kuwa tajiri?
2. Unachukuliaje neon “nzuri?” Je ninajikuta nikisema, “Lakini hiyo siyo nzuri!”
3. Mambo meme yanapotokea kwa watu wabaya, je huwa ninajiuliza kama ilistahili kuwa hivyo au hapana?
4. Je mtu sipopata stahili yake ya kazi au kupandishwa cheo, huwa ninasemaje?

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

MATUMIZI:

Mungu anatuita kuonyesha mfano wake duniani (Mwanzo 1:27). Katika habari hii tunajifunza kuwa neema, huruma, upendo, na kutokuwa mwepesi wa hasira haya yote ni maneno yanayomuelezea jinsi alivyo. Mungu haonyeshi upendeleo. Anawatendea Waninawi sawa na anvyo mtendea Yona kwa upedo na msamaha. Soma Mathayo 5:43-48. Yesu anaozungumza na makutano yaliyokusanyika kusikiliza mafundisho yake. Mistari inatupa changamoto jinsi ya kutendea wengine katika hali ambayo inamdhihirisha yey. Anazungumzia juu ya upendo na chuki. Kisha anazungumzia juu ya Baraka ya jua na mvua kwa wote wema na wabaya, wenye dhambi na wenye haki. Yesu anaita watu kuamka. Anawaita kutenda kama atendavyo. Anawaita kumudhihirisha. Mungu hachagui anapobariki viumbe kwa mvua na jua. Anatupa changamoto ya kufanya hivyohivyo. Usipende kwa ubaguzi badala yake uwapende wasiokupenda. Tunaitwa kuonyesha upendo wa Mungu, Baba yetu aliyetufanya watakatifu katika mwana wake Yesu Kristo. Kwasababu hatuwezi kuwa wakamilifu, tunahitaji Mwokozi ambaye ni mkamilifu!

KUKARIRI:

Furahia kukariri Mathayo 5:44-45, 48 hizi siku zinazofuata. Ziandike kwenye kadi na zijumuishe nyuma katika maombi yako ukimuomba Bwana upende kama alivyokupenda kwanza.

MANENO YA KUHITIMISHA:

Kadiri tunavyokaribia mwisho wa masomo yetu katika kitabu cha Yona unashauriwa kupitia kitabu mara moja nyingine. Kwa wakati huu tumia kalamu kupigilia mstari neno “lakini” kila linapoonekana.

- Baada ya kupigilia mstari neno hilo kitabu kizima, utagundua kuwa angalau mara 13 neno “lakini” limetumika.
  - Katika sura ya kwanza Bwana anasema kitu na kwa haraka Yona analifuatisha na *lakini* … (Yona 1:3)
  - Kila mtu anapambana na tufani *lakini* Yona… (Yona 1:5)
  - Watu wote kwenye meli walijitahidi kufika nchi kavu *lakini*… (Yona 1:13)
  - Watu walimtupa Yona afe meji *lakini* Bwana… (Yona 1:17)
  - Katika sala yake Yona alidhani kuwa anakufa *lakini*… (Yona 2:6b)
  - Yona anazungumzia juu ya wanaoacha neema na yeye anasema, *lakini*… (Yona 2:9)
  - Mfalme anatoa tangazo kwa kufunga na kuongeza *lakini*… (Yona 3:8)
  - Mungu anabadiali mawazo hawaadhibu waninawi *lakini* Yona… (Yona 4:1)
  - Yona anataka kufa *lakini* Bwana… (Yona 4:4)
  - Mzabibu akaota na kutoa kivuli *lakini* Mungu… (Yona 4:7)

t

- Kwa mara nyingine Yoana anataka kufa *lakini* Mungu… (Yona 4:9)
- Yona amekasirika kisi cha kufa, *lakini* the Bwana… (Yona 4:10)
- Yona anajali mzabibu *lakini* Ninawi… (Yona 4:11)

Kwa sehemu kubwa, "lakini" ni vita kati ya Yona na Mungu. Yona anataka kufanya anavyotaka *lakini* Mungu ana mawazo tofauti. Katika Yona 3 Yona anamtii Mungu. Mungu anabariki huduma yake kwaajili ya watu wa Ninawi. Watu wanakubali. Hatimaye unakuja mstari 10: "Mungu alipoona walichokifanya…" Hakuna "lakini!" Hakuna mapambano kati ya Mungu ana Yona, kati ya binadamu na uumbaji, na kati ya mzabibu na mnyoo. Yona alipofika Ninawi alikuwa na mengi ya kueleza jinsi alivyofika kule. Habari ingekuwa fupi. Angesema kwa ufupi kuwa alitii wito wa Mungu, Waninawi walimwamini Mungu na kutubu, na Mungu aliwahurumia (Yona 3). Hakuna lakini!

SALA:

Bwana Mungu Mwenyezi, mara nyingi ninajikuta nikifanana na Yona. Unaita ninakimbilia nijia nyingine, ninataka kujificha uso wako. Sitaki kuwa mtiifu. Ninatubuzangu zangu na kutotii na kuasi. Mara nyingi ninataka mambo yangu mwenyewe. Nina kiburi na niko mgumu. Sistahili neema neema na huruma yako. Pamoja na dhambi zangu unazidi kunijia kwa upendo. Fungua macho yangu ili nione yale unayoyaona. Zuia mabishano yangu yote na unipatie neema ili kwa haraka nitii mapenzi yako matakatifu. Asante kwa kunibariki kwa fursa kukutumikia na kupenda wengine.

SOMO LA 2 ~ Sehemu ya 1

UTANGULIZI:

Nabii Yona alitabiri wakati wa utawala wa mfalme wa Israeli, ufalme wa Kaskazini (2 Wafalme 14:25). Katika 2 Wafalme 17:6 tunaambiwa kuwa Waashuru walivamia nchi na kuteka mji mkuu na Samaria, mahali pa wafalme wa Kaskazini. Watu wa Mungu walioishi kaskazini walipelekwa Ashuru.

Katika 2 Wafalme 25 tunasoma juu ya kuanguka kwa mji mkuu wa Yerusalemu katika Yuda, Ufalme wa Kusini. Mfalme Nebuchadreza, mfalme wa Babeli, alikuja na jeshi lake akavania na kuchoma Hekalu na ikulu ya kifalme na kuchukua watu hadi Babeli. Sasas katika somo la 2 tunasoma habari ya nabii Danieli aliyekuwa kati ya waliopelekwa mateka na kuishi Babali.

KAZI YA KUFANYA:

Soma Danieli 1:1-21.

t

ZOEZI:

1. Ni historia gani imeandikwa kwenye Danieli 1:1-2?
   a. Ni nani alikuwa mfalme wa Yuda?

      ____

   b. Ni nani alikuwa mfalme wa Babeli?

      ____

   c. Bwana alifanya nini? ____

   d. Watu walichukuliwa. Ni nani mwingine aliyechukuliwa?

      ____

   e. Vyombo hivi viliwekwa wapi? ____

2. Mfalme Nebuchadreza alimwagiza Ashpenazi kufanya nini (Danieli 1:3-5)?
   a. Afanezi alikuwa atafute kitu gani kipekee? ___________________________________
   b. Elezea sifa ya watu hawa?
      i. ____
      ii. ____
      iii. ____
      iv. ____
      v. ____
      vi. ____
   c. Afenezi alipaswa kuwafundisha nini?

      ____

   d. Mfalme alitoa nini? ____
   e. Kulitokea nini baada ya miaka mitatu ya mfafundisho?

      ____

3. Ni wanaume wangapi waliokuwa wametoka Yuda (mstari 6-7)?

Majina **Majina jmapya**

Majina	Majina jmapya
1.	
2.	
3.	
4.	

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

4. Lakini Danieli anatatizo na amri ya mfalme (mstari wa 8).
   a. Tatizo: ____
   b. Ombi: ____
5. Mungu aliingiliaje Danieli kwaniaba ya Danieli (mstari wa 9)?

   ____
6. Kulikuwa na tatizo gani la kiofisi (mstari 10)?

   ____
7. Ni mjadala gani Danieli alifanya na maofisa (mistari ya 11-14)?

   ____
8. Matokeo ya jaribio lilikuwa ni nini (mistari 15-16)?

   ____
9. Mungu aliwapa nini hawa vijana wane kufuatana na mstari wa 17?

   ____

   Na kwa Danieli kipekee ? ______________________________
10. Wakati ulifaka wanaume wakapelekwa mbele ya mfalme Nebuchadreza.
    a. Mfalme aliamua nini (mstari wa 19)? ______________________

    ____
    b. Aligundua nini kwa wanaume hawa baada ya kuwahoji (mstari wa 20)?

    ____
11. Danieli alikaa kwa muda gani katika utumishi wa mfalme

    ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SOMO LA PILI ~ Sehemu ya 2

KUTAFAKARI:

- Ungekuwa a wa miaka ishrini, ukasoma habari za Danieli na marafiki zake watutu, ungewaza nini?

  ____

- Ungepata changamoto gani kutokana na maelezo ya tabia yao?

  ____

- Katika mstari wa 9 tunajifunza kuwa Mungu alifanya maofisa kuonyesha huruma na upendeleo kwa Daniel Katika mahusiano yako ni wapi Mungu aliisha fanya wengine kukupa upendeleo?

  ____

  Ni wakati gani unapojikuta ukiita Mungu ili aingilie kati kutokana na maamuzi uliyofanya?

  ____

- Katika mstari wa 17 tunasoma kuwa Mungu aliwapa hawa vijana ufahamu wa aina zote. Ni karama gani ambayo Mungu amekupa unayopaswa kufahamu?

  ____

KUAKARIRI:

Katika Danieli 2 Mfalme Nebuchadreza alikuwa na ndoto na akawataka waganga wake si kutafasiri ndoto tu bali na kumwambia ndoto yenyewe. Walilalamika kuwa jambo hili lisingewezekana. Danieli alimwambia mfalme ampe muda ili aweze kutafasiri ndoto (mstari wa 16). Danieli pamoja na marafiki zake watutu walimsihi Mungu kuwahurumia ili ndoto ijulikane na kutafasiriwa ili watu hawa wote wasiuawe. Wakati wa usiku Mungu akamfunulia Danieli ndoto hiyo katka maono. Itikio lake la kwanza lilikuwa ni lipi (mstari 20-23)?

____

Andika mistari hii minne katika kadi yako na ikariri!

- Muonyeshe mwenye nguvu na hekima. ______________________________
- Anatoa hekima na ufahamu huu kwa nini? ________________________
- Ni nani afanyaye mambo kwa hekima na giza kuwa mwanga?

  ____

- Katika mstari wa 23 Danieli anatambua nini?
  - Umenipa__________________ na__________________

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

- Umejulikana kwangu ____
- Umejulikana kwetu ____

UTANGULIZI:

Habari inayofuata kutoka simulizi ya kitabu cha nabii Danieli imeandikwa katika Danieli 3. Kukumbuka kuwa hawa watu walikuwa wakimtumikia mfalme. Wanaishi katika nchi ya ugenini wakiwa wameshikwa mateka na wababeli. Sasa Danieli na rafiki zake watatu wanatiwa katika majaribu. Mwisho katika sura ya pili (mistari ya 48-49) tunajifunza kuwa Danieli anapewa nafasi ya juu na kupewa zawadi nyingi kutoka kwa mfalme Nebuchadreza. Anafanywa mtawala wa jimbo lote la Babeli na kuwekwa juu ya wanye hekima wote wa mfalme. Kwa ombi la Danieli marafiki zake watatu Meshaki, Shedraka na Meshaki na Abednego waliteuliwa kuwa watawala katika jimbo. Danieli alibaki kwenye utawala wa mahakama.

KAZI YA KUFANYA

Soma Danieli 3:1-18.

ZOEZI

1. Tunajifunza nini kuhusu sanamu ammbayo Mfalme Nebuchadreza alitengeneza (mstari1)?

   ____

2. Kisha mfalme alitangaza sanamu. Nani anayetarajiwa kuja (mstari2)?

   ____

   Hii inajumuisha Sedreka, Meshaki, Abedinego kama maofisa wa jimbo..

3. Ni amri gani ilikjuwa katika mistari ya 4-5?

   ____

4. Matokeo ya kutotii amri hii yalikuwa ni nini (mstari 6)?

   ____

5. Kwahiyo baragumu ilipigwa kila mmoja alipaswa kufanya nini?

   ____

6. Wanajimu wa Nebuchadreza walitoa taarifa gani (mistari ya 8-12)?

   ____

7. Haijulikani kama hawa ni kati ya wale walioshindwa kutafasiri ndoto ya mfalme.

8. Inawezekana kuwa ni kati ya waliopona kuuawa kutokana na Danieli kutafasiri ndoto?

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

9. Nebuchadreza alipokea na kuitikiaje kuhusiana na taarifa (mistari 13-15)?

   ____

   a. Wanaume waliamuriwa.
   b. Wanaume waliulizwa.
   c. Wanaume walipewa nafasi ya pili.

10. Shedraka, Meshaki, na Abedinego walijibu nini mistari 16-18)?

   ____

   Hawa wanaume waliweka mambo wazi. Walitangaza Mungu wao kuwa Mungu pekee wa kuabudiwa na kutumikiwa. Wasingeweza kusujudia mungu miungu mingine.

t

SOMO LA PILI ~ Sehemu ya 3

KUTAFAKARI:

Mtu yeyote hawezi kufanya lolote ila kushangaa ujasiri wa hawa vijana wa kwenda kinyume na amri ya mfalme kwa gharama ya kuhatarisha maisha yao na kwa kutupwa katika tanuru la moto. Kwavyovyote waliamini kuwa Mungu wao angewaokoa na wakaenda mbali zaidi kwa kusama "hata kama hatatuokoa, Ee Mfalme, unapaswa kufahamu kuwa hatutatumikia miungu yako, wala kuabudu sanamu yako ya dhahabu uliyosimamisha (mstari wa 18)."

Baadhi yetu tunaosoma habari hii hatujakumbana na hatari ya kupoteza maisha yetu kutokana na imabi yetu kwa Mungu wa kweli. Na baadhi yetu yametupata. Baadhi yetu tunafahamu ni kwa jinsi gani inagharama kuwa kinyume na walio madarakani kwa kumaanisha kuwa uamzi wetu unaweza kutugaharimu kupoteza kazi, kupandishwa cheo, kupoteza mahusiano na marafiki na familia, kupoteza cheo, kupoteza kutambuliwa, kuthibitishwa, na kuhesabiwa kama si kitu. Wito wa kuwa majasiri unaendelea. Tunaweza kusema, "hata kama hatafanya…hatutatumikia miungu yako wala uabudu sanamu…?"

Sifa zilezile zilizowapa nafasi ya kumtumikia mfalme zilikuwa ni sifa zilizowasariti na kuwaweka hatarini. Walikuw awepesi wa kupata taafa juu ya matokeo ya uamzi wao. Pamoja na hayo walikataa kutumikia miungu ya Yule ambaye ameweka mateka watau wa Mungu wao. Chanzo cha ujasiri huo kilikuwa nini?

____

Shirikisha baadhi ya yale unayoyakumbuka:

KAZI YA KUFANYA:

Soma Danieli 3:19-30.

ZOEZI:

1. Nebuchdreza aliitikiaje tamko la Shedrika, Meshaki, na Abednego kwamba walikua tayari kufa badala ya kutumikia miungu yake na kuabudu sanamu?

   ____

   Aliamuru nini (mstari 19b)? ________________________________

2. Amri ya mfalme ilkuwa ni nini (mstari 20)?

   ____

3. Tunaambiwa kuwa hawa wanaume walikuwa wamevaa nguo zao walipofungwa na kutupwa katika tanuru la moto. Unagundua nini (mstari 21)?

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

____

a. Kulitokea nini kwa maaskari? ____

b. Kulitokea nini kwa watu wa Mungu?

   ____

4. Swali la Nebuchadreza lilikuwa ni nin katika mstari 24?

   ____

   a. Jibu lilikuwa nini? ____

   b. Nebuchadreza aliona nini? Ni jambo gani lilokuwa si la kawaida (mstari 25)?

      i. ____

      ii. ____

      iii. ____

      iv. ____

5. Hawa watu walikuwa watumishi wa mfalme. Mfalme anawaitaje katika mstari wa 26?

   ____

   Mfalme aliwaita kutoka kwenye tanuru. Kila mtu aliwazunguka . Wote walifanya nini?

   a. ____

   b. ____

   c. ____

   d. ____

6. Nebuchadreza aliwaona vijana hawa watatu si kama watumishi wa mfalme tena. Aliwatambua kama watumishi wa Mungu wao. Hiii ilimaanisha kuwa (mstari 28b) walikuwa ______________________ kwake na ________________ kwa amri ya mfalme ______________________ maisha yao kuliko _________________ au______________________ mungu mwingine isipokuwa _____________________.

7. Amri ya mfalme ni upi katika mstari wa 29?

   ____

8. Mfalme aliwafanyia nini Shedraka, Meshaki, na Abedinego?

   ____

t

SOMO LA PILI ~Sehemu ya 4

KUTAFAKARI:

Kwa mara nyingine kama watu hawa walikua wadogo, ushuhuda wao wa nguvu ni nini katika maisha yako na yangu

---

MATUMIZI:

- Tanuru katika maisha yangu inawezekani isiwa moto unaowaka. Ninaishije? Je ninaishi maisha yaliyo salama ili kuepuka kukabiliana na majaribu ambayo yana ushuhuda unaofananahivyo

---

- Whatn Ninahitaji mabadiliko gani ninapaswa kuyafanya ili kumshuhudia ninayemtumikia?

SALA:

Ee, Mungu Mwenye nguvu, wewe ni Mungu wangu ambaye ninakutumikia. Niwezeshe kukuammini wakati ninapoitwa kwaajili ya ushuhuda wangu wa nguvu kwa uaminifu wakol. Hata kama nikikabiliwa na mauti, usiniache kuinamia na kuabudu miungu mingine au kuabudu sanamu zilizotengenezwa na mikono ya binadamu. Aidha nipe ujasiri kusema kuwa hata kama hutaniokoa mimi ni mtumishi wako. Asante kwa vijana hawa wadogo na ushuhuda wa maisha yao mbele ya watu kwa miaka yote. Ninaomba maisha yangu yakutoleee ushuhuda kwa watu wengine, Wewe ni Mungu ninayekutumikia.

---

t

MTAZAMO WA JUMLA:

Tunaambiwa katika Danieli 1:17 kwamba Danieli aliweza kufahamu maonoo na ndoto mbalimbali. Katika sura ya pili mfalme alikuwa na ndoto na kuuliza waganga wake kumwambia ndoto hiyo na kuitafasiri. Mwisho wa sura Damieli ametafasiri ndoto. Mfalme anamwangukia Danieli na kumpa heshima kumtolea sadaka. Kama ilivyotajwa mapema katika somo hili Mfalme Nebuchasdreza anmweka Danieli akampa zawadi nyingi. Amefanywa kiongozwa katika jimbo zima la Babeli na kuwekwa juu ya wenye hekima wote.

Katika sura ya 4 mfalme anakuwa na ndoto nyingine ambayo hakuna mwenye hekima angepata tafasiri yake. Tena anakuja kwa Danieli na kumwuliza maana ya ndoto hiyo. Danieli alitafasiri ndoto hiyo lakini kwa mara hii alimwambia mfalme kukubali ushauri wake wa "kana dhambi kwa kutenda mema na kuacha maovu yako kwa kutenda mema kwa wanaonyanyaswa. Inawezekana mafanikio yako yakaendelea (Daniel 4:27)."

Kisha 5 kishsa Mfalme Belshaza, Mtoto wa Nebuchadreza, alipokuwa akinywa divai yake katika bilauri yake ambayo baba yake aliichukua kutoka kwenye hekalu la Mungu Yerusalemu, aliona vidole vya mkono wa mtu vikiandika ukutani. Mke wa Belishaza alimwambia mfalme juu ya Danieli ambaye aliletwa kwake. Danieli alimsomea mfalme maneno ambayo yalielezea juu ya mwisho wa himaya ya Babeli. Belishaza akaagiza Danieli avishwe mavazi ya zambarau, avikwe medali ya dhahabu na kutangazwa kuwa kiongozi wa ngazi ya tatu katika ufalme.

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SOMO LA PILI ~ Sehemu ya 5

UTANGULIZI:

Ndoto na maono vimeelezwa kitabu kizima cha Danieli. Ufafanuzi wa kinabii wa ndoto na maono hayo pia vinaelezwa na utimilifu wa wake unakuwa dhahiri. Tukiingia katika sura ya 6, tunaona habari muhimu na maarufu sana katika Biblia . Ni habari ya Danieli akiwa katika shimo la samba. Himaya ya Babeli alikuwa imefikia mwisho sasa Waamedi na Waabeshi walitawala nchi. Mfalme Dario mwamedi hakumfahamuDanieli.

KAZI YA KUFANYA:

Soma Danieli 6.

ZOEZI:

1. Kumbuka kwa dakika mfumo uliowekwa na Dario (mstari 1-2).
   a. ____ alitawala ufalme mzima.
   b. Tatu _____________________________ aliongoza kwa mpango kuliko (mstari 2)
   ____
   c. Wajibu wa Danieli ulikuwa upi (mstari wa 3)?
   ____

   Danieli alifahamika kwa sifa zake za kipekee.
2. Mipango hii ilisababisha wivu. Watumishi walijaribu kufanya nini (mstari 4)?
   ____
3. Walikosa misingi ya kumshitaki Danieli kwasababu
   ____
4. Wanaume walichoka kuendelea kutafuta makosa ya Danieli kwa utawala. Walitambuaje kile walichopaswa kufanya.
   ____
5. Mapendekezo yao kwa mfalme yalikuwa nini (mistari ya 6-7)?
   ____
6. Kumfanya mfalme asibadili mawazo na amri yake, kundi lilimwambia mfalme kufanya nini (mstari 8)?
   ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

KUTAFAKARI:

Mfalme anatoa amri kwa maandishi. Ilikuwa sheria ya Waamedi na waajemi kwamba hakuna wakala uliopaswa kurudiwa. Kama ungekuwa mfalme, nini kingekufanya usini waraka kama huo? Ni wito gani kwa maumbile ya binadamu?

Inaonekana kuwa watu walithaminije mfalme wao?

Ni jambo gani lingefanya mfalme kufanya uamzi huo? Ni jambo gani lingemfanya ashindwa matokeo ya kupindisha mawazo yake?

Kwavyovyote, viongozi walikuja kwa mfalme na chuki. Unadhani Danieli alikuwa na sifa gani ya kipekee. Viongozi walikuja kwa mfalme na wivu. Unafikiri nini kuhusu sifa za kipekee za Danieli (mstari wa 3) hiyo ilichochea wivu na kuwatishia kutenda bila haki kwa Danieli?

Unajifananisha na muhusika gani kati ya hao? Mfalme? Viongozi wengine? Danieli? Shirikisha tafakari na mawazo yako:

MATUMIZI:

Maisha ya Danieli yalionyesha haki. Mstari wa 4 unasema kuwa “Hawakupata ufisadi ndani yake, kwasababu alikuwa mwaminifu biala ufisadi au kutojali.” Mwajiri yoyote singetaka Danieli amfanyie kazi? Kumbuka maadili ya kazi yako mwenyewe kama unafanya kazi kama mtu wa kulipwa au kujitolea. Inawezekana kuwa “hakuna anayeweza kupata ufisadi kwako, kwasababu unaaminika hauna ufisadi na rushwa wala kutojali?”

Unapokumbuka kazi yako, ni eneo gani unaonyesha kazi Daniel?

Ni eneo gani ungetaka ufanye tathimini na kufanya mabadiliko ya binafsi katika mazingira ya kazi yako?

SALA:

Ee Bwana sina la kufanya zaidi ya kulinganisha maisha yangu na ya Danieli. Kupitia Neno lako uliloweka kwangu ambalo ni mfano wa mtu wa Mungu ambaye maisha yake yanapimwa na

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

wengine, hata wafalme na wale walio katika madaraka juu yake. yanapimwa na wengine, hata wafalme na wale walio katika madaraka juu yake. yanapimwa na wengine, hata wafalme na wale walio katika madaraka juu yake. yanapimwa na wengine, hata wafalme na wale walio katika madaraka juu yake. Niwezeshe kukutumikia kwa moyo ili nifahamu kuwa pasipokujali nafasi yangu, maisha yangu ni ushuhuda kwako ili kuvuta wengine kuja katika uhusiano na Wewe. Niwezeshe niwe mwaminifu kwako kama ulivyo kwangu. Nijaze na uwepo wako ili nifanye yale yanayokupendeza maisha yangu yote.

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SOMO LA TATU ~Sehemu ya 1

UTANGULIZI:

Jukwaa limewekwa. Viongozi na maakida wamemshauri mfalme Dario kusaini amri. Yeyote atakayeabudu chochote au yeyote badala ya mfalme katika siku tatu zitakazofuata atatupwa katika shimo la samba. Ili kuhakikisha kuwa mfalme habadili mawazo yake na amri imhusu Danieli walihakikisha amri inatiwa makusudi sheria ya Washami na Waashuru inatenda kazi na tangazo halirudiwi.

KAZI YA KUFANYA:

Soma Danieli 6.

ZOEZI:

1. Danieli alikuwa na tabia ya aina gani kufuatana na mstari wa 10?

   ____

2. Tangazo lilifanyanini katika maisha ya maombi ya Danieli?

   ____

KUTAFAKARI:

Agizo la mfalme halikuleta taofauti yoyote kwa Danieli alidumisha utaratibu wake wa maisha ya maobi. Tunaambiwa kuwa aliendа chumba cha juu ambako madirisha yalikuwa wazi kuelekea Yerusalemu. Unaona tabia hii isiyo ya kawaida?

____

Ungefanya mabadiliko gani baada ya kufahamu kuwa kama ungekutwa ungetupwa katika shimo la simba?

____

Siyo mara moja bali mara tatu kwa siku alikwenda magotini kwake na kuomba. Alimshukuru Mungu wake kama ilivyokuwa kawaida yake. Hakukuwa na swali. Hakutaka tangazo kuwaingilia utaratibu wake na Mungu wake. Ninataka nijiulize, ni mambo gani ambayo huingilia muda wangu wa kimya na Mungu?

____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

MATUMIZI:

Ni mabadiliko na uchaguzi gani mwingine ninataka kufanya?

____

Kuanza kuimarisha tabia ya maombi inatufanya kushambuliwa kwa urahisi na majaribu yawezayo kutuharibu. Maombi ni jambo lisilo jepesi! Wengi wetu hatutishwi na hali maisha wala kifo. Lakini inapofika wakati wa maombi tunachoka na kuwa na jaziba. Unaona nini kuhusiana na nidhamu ya maombi ya Danieli?

- Alikwenda wapi kuomba?

  ____

- Aliomba saa ngapi? ____
- Aliomba kuelekea wapi? ____
- Aliomba nini? ____

Kuimarisha mahali pa kuomba, mwelekeo wa maombi, wakati wa maombi, kuomba maombi ya shukrani ni muhimu kudumisha nidhamu ya maombi. Nitafanya nini katika maeneo haya ya maombi ili kuimarisha kutiwa maoyo katika maisha yangu ya maombi?

- Mahali pangu pa maombi ni wapi?

  ____

- Ni lini wakati wa kuomba? ____
- Mwelekeo wangu wa maobi ni wapi?

  ____

- Ujumbe wa maombi yangu ni upi? ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SOMO LA TATU ~ Sehemu ya 2

:

1. Mawaziri na Maamiri walikwenda kama makundi na walipata nini (mstari 11)?

   ____

2. Danieli anaomba nini?

   ____

KUKARIRI:

Katika mstari wa 11 tunajifunza kuwa Danieli anafahamu hali halisi ya mazingira yake. Anajua kuwa kwa kutunza maisha yake ya maombi anaweka maisha yake hatarini. Watu hawa wanamsikkia Danieli akiomba msaada toka kwa Mungu jambo ambalo linakiuka amri ya mfalme. Kama unatumia Biblia yenye mistari ya rejea ukifuatilia neno "msaada," chukua nafasi kulinganisha vifungu vilivyopendekezwa. Moja ya mistari ya rejea katika mstari wa 11 inaweza kupendekeza Zaburi 55:17. Fugua Zaburi 55. Andika kwenye kadi na kariri mistari 16-19. Unaona kufanana gani kati ya Zaburi zas Daudi na mazingira ya Danieli?

Rejea	**Zaburi za Daudi**	**Maombi ya Danieli**
Mstari 16		
Mstari 17		
Mstari 18		
Mstari 19		

ZOEZI:

1. Baada ya kusikia maombi ya Danieli, mawaziri na maakida iliwapaswa kumwambia mfalme juu ya tangazo lake la kifalme. Kumbuka mstari wa 12 ina maana kuwa hawa watu wanataka kuona mfalme anasimamia tamko lake. Mfalme anajibu ninin?

   ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

Mfalme hakusema tu kuwa amri yake itasimama bali pia kuwa haitarudiwa.

2. Baada ya kusema hivyo sasa wanatoa taarifa gani kwa mfalme, (mstari 13) kuhusiana na Danieli, huyu mateka kutoka Yuda?
    a. ____________________
    b. ____________________
    c. Mfalme amesikitika, ____________________amesikitika! (mstari 14) Ameamua ____________________ Danieli na anafanya kila njia hadi jioni ____________________.

3. Sasa wanaume wanakwenda kwa mfalme kama kundi. Wanamkumbusha nini mfalme?

    ____

    Sheria imewekwa. Danieli anapaswa kutupwa kwenye shimo la simba.

4. Mfalme amenaswa (mstari 15).
    a. Kwa ____________________
    b. Kwa ____________________
    c. Kwa ____________________

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SOMO LA TATU ~ Sehemu ya 3

KUTAFAKARI:

Kwahiyo wewe ni mfalme Dario. Nini kingekuwa kinaendelea katika mawazo yako? Umenaswa nawanaume, sheria, na sheria ya wamedi na waajemi. Danieli,wewe ni mtu mwenye sifa za pekee umepanga kupanga nchi yako yote, sasa umehukimiwa kifo kwa kuliwa na samba. Kwasababu ya udhaifu wa tabisa yako ya kuomba bila akili na kufikiri. Danieli ni mzuri kama mtu aliyekufa. Na hauna uwezo wa kumuokoa kutoka sheria ya nchi. Ana hatia. Ulijifanya mungu kuabudiwa na huwezi kumuokoa. Unaweza kuwa mfalme lakini ni binadamu tu. Kwahiyo unatoa amri. Maneno yako ya mwisho kwa Danieli yangekuwa nini.?

____

ZOEZI:

1. Mfalme Dario alimwambia nini Danieli (mstari 16)?

   ____

   a. Mfalme alitambua kuwa Mungu wa Danieli alikuwa ni tumaini pekee kwa ukombozi (ukombozi). Kwa mara nyingine tunakwenda kwenye Zaburi kwaajili ya mistari ya rejea, kwa neno “ukombozi” katika mstari wa 16. Soma Zaburi 37:39-40.
   b. Ukombozi wa mwenye haki unatoka wapi

      ____________________ Wakati wa ______________________________

   c. Bwana ______________________ ________________________.
   d. Aliwaokoa kutoka (mstari 40)?

      ____

   e. Aliwaokoa kwasababu

      ____

2. Ni utaratibu gani uliochukuliwa kwa Danieli katika 6:17?

   ____

3. Mfalme alirudi ikulu na kuchukua usiku mzima (mstari wa 18). Elezea usiku wake.

   ____

4. Ni jambo gani la kwanza alilofanya asubuhi?

   ____

   Ni neno gani linalokwambia kuwa mfalme alikuwa na matumaini?

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

____

5. Alitegemea kupata nini? Alikuwa akitumaini nini?

   ____

6. Wakati wa ukweli ulitimia. Alimwita Danieli katika ______________________

   sauti (mstari 20). Anauliza nini? ____

   ____

8. Mfalme Dario alitambua nini katika swali lake kwa Danieli?

   a. Danieli anamtumikia nani?

      ____

   b. Tumaini pekee la Danieli kwa ukombozi lilikuwa ni nani?

      ____

KUTAFAKARI:

Inaonekana kufurahisha kwa muda wote kuendelea kuwa karibu na mfalme na watu wake lakini hatujapelekwa kwenye shimo la samba pamoja na Danieli? Hatuwezi kuota kile kilichokuwa kikitokea kwa Danieli labda tu ni kwasababu tunafahamu mwisho wa habari ambao umetufanya tusahau hisia alizokuwa nazo Danieli. Kwa vyovyote mfalme alikuwa na hofu pamoja mstuko. Alitumia muda wake mrefu wa usiku huo akiogopa kilichokuwa kikitokea kwa Danieli iwapo Mungu wake hakuingilia kati kumuokoa?

____

- Ni kwa kiasi gani ujasiri wa rafiki zake Shedraka, Meshaki, na Abedinego ulivyomtia moyo kukabiliana na samba?

  ____

- Unadhani labda tungekumbuka Zaburi za Daudi ambaye alitafutwa na adui zake pasipokuchoka? Rudia Zaburi 55:16-19 na Zaburi 37:39-40. Ni maneno gani unadhani angeshikilia kwa matumaini?

  ____

SOMO LA TATU ~ Sehemu ya 4

KAZI YA KUFANYA:

Soma Danieli 6:21-28.

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

ZOEZI:

1. Danieli alijibu nini Mfalme Dario alipoita kutoka kaburi la shimo la samba' (mstari 22)?

   ____

   a. Mungu wangu

      ____

   b. Na aka ____

   c. Hawaku ____

   d. Kwasababu nilikuwa

      ____

   e. Wala si ____

2. Mfalme alisemaje aliposikia sauti ya Danieli (verse 23)?

   ____

3. Ni nini lilikuwa agizo lake?

   ____

4. Waligundua nini walipomwinua Danieli juu?

   ____

5. Ilisemwa nini kuhusu Danieli katika mwisho wa mstari wa 23?

   ____

6. Amri ya mfalme ilikuwa nini katika mstari wa 24?

   ____

7. Muujiza wa ulinzi wa Mungu juu ya Danieli umepanuliwa na njaa ya smba iliyoonekana walipokuwa wakirarua wanaume waliomshtaki Danieli kwa hila. Tunaambiwa nini kuhusu simba katika mstari wa 24?

   ____

8. Mfalme Dario aliwaandikia watu wote wa nchi. Alitoa amri mpya. Anatamka nini katika mstari wa 26a?

   ____

   Kisha aliendelea kusema…

   a. Kwakuwa ni ____

   b. Na ni

      ____

   c. Ufalme wake ____

   d. Milki yake ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

e. Ni ______________________________ na ni ____________________________

f. Anatenda ________________________ na _____________________________

katika ____________________________ na katika ____________________________

g. Ame ______________________________ kutoka katika

____

ya ____

9. Verse 28 gives a summary statement regarding Daniel's life during the reign of Darius (Mede) and Cyrus (Persian). What are we told?
____

KUTAFAKARI:

Mtu anaguswa na chochote anachopitia kinachoonekana kama maigizo. Sheria ilitoa adhabu ya kifo lakini katika shimo shimo anakuja kama mshindi mwenye nguvu kwa neema na huruma kwa kutoa uhai! Tunapojifunza juu ya Mungu tunazidi kujifunza juu ya Mungu ndivyo tunavyozidi kuona akitenda kwa upendo na huruma kwa wale wanaomwamini na kuliitia jina lake. Je Mungu alimpa ahadi Danieli kuwa mdomo wa simba ungefungwa? Kwa vyovyote hapana. Je Mungu aliingilia kwa muujiza ili mfalme asirudie sheria kwa lengo la kumuokoa Danieli? Hapana. Danieli angemujia Yule tu ambaye alimuomba msaada. Zaburi 50:15 inatukumbusha "niite wakati wa shida; Nitakuokoa na utaniheshimu." Je maneno haya yangekuwa ya kweli kama Danieli angeliwa na simba au kama Shedraka, Meshaki, na Abednego wangeunguzwa na moto?

Je tunamwamini Mungu sawa na watu hawa walivyofanya wakiamini kuwa hata kama ni kwa kifo tutawekwa mikononi mwa Baba yetu wa mbinguni kwa sababu ya Yesu? Yesu pia alikabiliwa na kifo kwasababu ya kushitakiwa kwa hila kwa mamlaka iliyokuwa na uwezo juu ya kifo au uzima wake. Pia alimwomba Baba yake wa Mbinguni kwa ukombozi (Mathayo 26:39). Lakini hakuokolewa. Alikufa. Kuna tofauti kubwa kati ya Danieli na Yesu. Ukombozi wa Danieli ilikuwa ushuhuda kwa mfalme na wengine, lakini kifo cha Yesu kilikuwa ni kitendo cha ukombozi kwa watu wote! Utii wake, hata katika kufa, ili kuwa ushindi juu ya maovu ya watu wote. Kwa kifo chake na kitendo cha Baba kumfufua kutoka kaburini, Baba alitangaza kuwa kuanzia wakati huo wote wanaomwamini Yesu, Mwana wake atakombolea kutoka mauti ya milele kutoka jehanamu na ataishi naye mbinguni milele.

SALA:

Bwana Mungu Mwenyezi, Ulitenda kwa nguvu katika maisha ya Danieli. Tunakumbushwa juu ya upendo wako uliowekwa juu yake katika usiku ule alipokuwa kwenye kaburi la shimola samba. Fungua macho yangu ili nione wema wako uliowekwa katika maisha yangu. Nipe neema ya kukuamini na kukushuhudia katika maisha yangu yote ninapoonyesha uzuri wako wa pekee. Ninaomba ufisadi na kutojali visionekane katika maisha yangu. Naomba uaminifu wa kuwezesha

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

wengine kuegamia kwangu kama kivuli cha waovu wawezao kushitaki wengine kwa hila. Moyo wangu naomba utangaze wema wako kwa watu wote.

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SOMO LA TATU ~Sehemu ya 5

MPWITO:

Tuko tayari kujifunza juu ya binti mmoja aitwaye Esta. Habari yake imelezewa katika Agano la Kale kwenye kitabu cha Esta. Sawa na wahusika katika kitabu cha Danieli, Esta aliishi katika nchi ya Uajemi wakati wa utumwa wa Israeli. Habari imejaa sanaa, mapenzi, ujanja sawa na habari inayoweza kusomwa kama kitabu cha hadithi. Hebu tuanze!

UTANGULIZI:

Habari inaanza na maneno kadhaa ambayo inawezekana hujayazoea. Mfalme Xerxes ni mtawala wa himaya ya Uajemi ambayo inajumuisha majimbo 127 kutoka India hadi Kushi, ambayo ni Ethiopia ya kaskazini ya sasa au jimbo la Nile ya juu. Masimulizi yanafanyika kwenye ikulu katika Susa, mji mkuu wa himaya. Sasa tuko juu na tunakimbia, hebu tuanze na habari.

KAZI YA KUFANYA:

Soma Esta 1:1-22.

ZOEZI:

1. Ni nani mgeni aliyealikwa kwenye tafrija ya mfalme Ahasuero (mistari 2-3)?

   ________________________,____________________________, ________________________,

   ____ na_________________________________

2. Alikuwa na nini katika maonyesho ya miezi sita (siku 180)?

   ____

3. Siku zilipotimia alitengeneza sherehe.

   a. Tafrija hii ilichukua muda gani?

      ____

   b. Ni nani aliyeitwa kwenye tafrija?

      ____

   c. Tafrija ilifanyikia wapi? ____

4. Mistari ya 6-7 eliezea uzuri wa bustani iliyopambwa. Ni nini kinaelezea utukufu wa mfalme (mistari 7-8)?

   ____

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

5. Tumia maneno yako jinsi ulivyofikiri sherehe ingekuwa:

____

____

9. Malikia Vashti, Mfalme Ahasuero' mke, pia aliandaa sherehe (mstari 9). Nani alialikwa kwenye sherehe yake?

____

10. Ni siku ya saba (mstari wa 10). Mfalme yuko katika hali gani?

____

    a. Amri yake ni ipi kwa matowashi?

    ____

    a. Malikia Vashiti alikuwa avae nini?

    ____

    b. Kwanini alipaswa kuja?

    ____

11. Vashiti alikataa mwaliko wake. Mfalme alisemaje?

____

12. Mistari 13-14: Mafalme Ahasuero aliwaomba msaada aki na nani kuhusu kukataa kwa Vashiti kutii amri yake?

____

13. Ni swali gani la kujadili (mstari wa 15)?

____

14. Memukani, mmoja wa viongozi saba, alimaliza tatizo (mistari 16-18). Kwa mawazo yake Vashiti alisababisha tatizo gani?

____

15. Memukani alipendekeza nini (mistari ya 19-20)?

____

Hofu ilikuwa kua wanawake wangedharau waume wao na athari zake zingeenea nchi nzima. Mfalme alitangaza kuwa kila mwanamke alipaswa kumtii mke wake na kila mwanamme alipaswa kuwa kiongozi wa nyumba yake.

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

KUTAFAKARI:

Kwa vyovyote, ushauri wa Memukani utasababisha uamzi wa jaziba katka ulimwengu wa sasa ma wa nchi za Magharibi na utamadumi wake. Katika mila nyingine utii unatafutwa. Katika tamaduni nyingine utii unadaiwa na kushinikizwa kwa wengine.

- Malikia Vashiti alihesabiwa haki kwa kukataa wito wa mfalme? Kwanini ndiyo au hapana?

  ____

- Ni wakati gani hofu ya kiongozi inapothaminiwa? Kwanin ndiyo au hapana?

  ____

MATUMIZI:

Kumbuka maneno kutii.

1. Ni akin a nani ninaowaheshimu?

   ____

2. Ni watu gani wanao niheshimu?

   ____

3. Ninajuaje kuwa wananiheshimu? Wanafanya au kusema nini kuonyesha utii?

   ____

4. Ni jambo gani linalojenga heshima kati ya watu wawili?

   ____

5. Ni jambo gani linalozuia heshima kutokea? Ni mambo gani yanayoharibu heshima kwa watu?

   ____

   Habari ya Esta imeanza. Sura ya 1 inafunua matatizo. Habari inaendelea katika somo la 4 na sura ya 2.

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SOMO LA NNE ~ Sehemu ya 1

UTANGULIZI:

Katika somo la 3 tumejifunza kutoka Esta 1 juu ya mfalme Ahasuero alivyoweka wazi utajiri wa himaya na sherehe yake ya kiwango cha juu bustanini. Na tumejifunza juu ya kutotii kwa malikia Vashiti kwa amri ya mfalme kuwekwa wazi kwa mme wake na kwa wageni wake. Kitendo chake kilichukuliwa na washauri wa mfalme kama kitendo cha kutotii na kuchukuliwa kama kielelezo kibaya kwa tabia ya wanawake wote nchi nzima.

Mafalme alitoa tamko kuwa Vashiti hakupaswa kuletwa mbele yake tena. Na tamko la mfalme liliandikwa katika sheria ya wamedi na Waajemi na haikupawa kurudiwa. Mfale alimpa mwanamke mwingine nafasi ya Vashiti, ambaye alikuwa bora kuliko yeye. Sasa simulizi yetu inaingia sura ya 2.

KAZI YA KUFANYA:

Saoma sura ya 2:1-18.

KAZI YA KUFANYA:

1. Mpango wa wasaidizi wa mfalme ulikuwa nini (mistari ya 1-4)?

   ____

2. Katika mistari ya 5-7 wahusika wawili walioelezewa katika habari hii ni aki na nani?

   ____

   Modekai, aliyemlea Esta (Hadassa), alikuwa mpwa wake. Tunaambiwa nini kuhusu munekano wa Esta 7?

   ____

3. Esta alikuwa kati ya mabinti walioletwa ikulu ya mfalme. Alikuwa ni chaguo la towashi Hegai aliyekuwa anahusika na kuwaangalia. Esta alifanyiwa jambo gani la pekee (mstari 9)?
   - ______________________________
   - ______________________________
   - ______________________________
   - ______________________________

4. Kuna jambo moja Esta hakuweka wazi. Ni jambo gani (mstari 10)?

   ____

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

5. Kwa ufahamu, Modekai alifahamu kilichokuwa kinatokea kwa Esta, kwahiyo akampeleka kama binti yake. Asili na uraia wa Esta ulikuwa upi (mistari 5-7)?

   ____

   Modekai alijali kitu gani kwaajili yake?

   ____

   Mmoja alipata habari kuwa anaweza kuwasiliana naye kutoka ikulu kwenye ngome.
6. Mabinti wanawali walikuwa wakitunzwaje kabla ya kuletwa kwa mfalme Xerxes (mstari 2)?

   ____

   Baada ya kwenda kwa mfalme alibaki na vijakazi wengine hadi alipoitwa kwa jina (mstari 14).
7. Tunajifunza nini kuhusu Esta wakati huu wa kutengenezwa akisubiri kwenda kwa mfalme (mstari wa 15b)?

   ____

8. Esta analetwa kwa mfalme Ahasuero (mstari wa 16). Mfalme aliitikiaje kwa Esta (mistari 17-18)?

   ____

KUTAFAKARI:

Mara tatu katika sura ya pili tunaambiwa kuwa Esta alipendelewa.

- Matari wa 9 unasema kuwa Esta alipendeza ______________________

  na__________________

  ____

- Mstari wa 15 unasema kuwa Esta

  ____

- Katika mstari wa 17 tunaambiwa kuwa mfalme ______________________________

  kwa Esta…na ali______________________________________

  na_________________________ kuliko mabinti wengine.

Unapotafakari maneno haya, unafikiri nini juu ya moyo wa huyu binti? Tunajifunza nini kuhusu utu wake wa ndani?

____

Ahasuero na wasaidizi wake walitaka binti mrembo. Katika mstari wa 7 Esta anaelezewa kuwa mrembo kwa umbo lake. Mabinti wengi walikuuwasanyika. Bila shaka wote walikuwa warembo na wenye kupendeza kwa umbo la nje. Lakini mfalme alivutawa na Esta kuliko mwanamkwa mwingine. Ni jambo gani lililo mfanya asimame mbele ya watu wote na kuzungumza? Ni jambo gani lililo mfanya avutie zaidi?

t

Unafahamu watu kama Esta? Inawezekana hawana urembo wan je lakini wanakuvutia kuliko wengine.

FUNDISHO:

Mt. Petro anaelezea mwanamke mrembo.

- Soma 1 Petro 3:1-6. Mistari hii imeandikwa kwaajili ya wanawake. Inawezekana kwa baadhi yenu neno "utii" linaweza kuibua hisia nyingi. Unapaswa kuangalia neno linalotumiwa na Petro kuhushu uzuri wa mwanamke:
  - Mstari wa 2: ______________________ na ________________________ (nsjia ya kuishi)
  - Mstari wa 4: _______________________ na ___________________________ (mwenendo)

  Kama wewe ni mwanamme ukisoma mistari hii, sifa hii inaweza kutimilikaje katika maisha ya mwanamke unayehusiana naye?

  Kama wewe ni mzazi au mlezi kama alivyokuwa Modekai, unawezaje kutoa binti mwenye tabia kama hii?

  Kama wewe ni mwanamke unasoma mistai hii, unathibitishwa au unapewa changamoto gani na maneno haya?

  Ni mabinti gani hao au vijana ambao unaweza kuwavuta kwa uzuri kwa matendo na myenendo?

SALA:

Ni vigumu sisi sote wanaume au wanawake kukuonyesha ukiishi ndani yetu, undani wa utu wetu tulivyo, undani wa utakatifu na heshima, au upole na roho ya utulivu. Nyamazisha roho ya upinzini wetu. Tupe nguvu kuwa nuru yako duniani ambayo inalenga uzuri wa nje, utajiri, mamlaka, na mali. Tusamehe tunaposhindwa kuona kuwa wengine wanapotea kutokana na menendo na tabia yetu. Tupatie Tabia yako ya uvumilivu na utii ili utukuzwe ndani yetu.

---

t

SOMO LA NNE ~ Sehemu ya 2

KAZI YA KUFANYA:

Soma Esta 2:19-23 hadi 4.

KAZI YA KUFANYA:

1. Ni habari gani iliyo katika Esta 2:19-23?
   a. Modekai alikuwa wapi?

      ____

   b. Alisikia mazungumzo gani? ____

   c. Alimwambia nani?____

   d. Esta alipotoa taarifa kwa mfalme kulitokea nini? __________________________

   Habari inaonekana kuwa bila matokeo sasa lakini usiisahau.

2. Sura ya 3 inaanza kwa kumuelezea Hamani ambaye mfalme alimwinua hadi nafasi ya juu ya heshima. Watu walipaswa kumwinamia Hamani na kumpa heshima, pamoja na hayo mwitikio wa Modekai ulikuwaje kwa amri ya mlme. (mstari 2)?

   ____

3. Tabia ya Modekai ilileta mchanganyo. Maofisa y kwanini asingetii amri ya mfalme. Walimwendea Hamani wakimuuliza kama tabia ya Wayahudi ingevumiliwa (mstari 4). Hamani alikasirika kutokana na tabia ya Modekai. Mpango wa Hamani ulikuwaje (mstari 6)?

   ____

4. Katika mstari wa 7 matatizo mwengi yalitokea kufuatana wakati wa uamzi wa ulifanyika juu ya siku gani wayahudi wangeuawa. Wengi waliangukia katika mwezi wkaa kwanza na baadhi katka mwenzi kumi na mbili. Inamaanisha kuwa na mbili. Inamaanisha kuwa kabla ya mwaka mipango ya Hamani ilikuwa imefanikiwa. Hamani anamwambia nini mfalme Ahasuero katika kumshawishi kuhusu mpango (mistari ya 8-10)?

   ____

5. Hamani akuwa yuko hiari kulipa pesa ili kuwezesha hili tangazo litolewe na mfalme (mstari wa 9). Mfalme anamwambia nini Hamani (mstari wa 11)?

   ____

6. Katika mistari ya 12-15 amri iliandikwa kwa lugha ya watu.
   a. Amri ilikuwa ipi? ____

   b. Ilikuwa tarehe ngapi?____

   c. Kulikuwa na mhuri gani ?____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

Mfalme na nHamani walikuwa na hali gani?__________________________________

d. Hali ya watu wa Suza ilikuwa ikoje?___________________________________

7. Modekai aliitikiaje kwa tangangazo What was (mastari 1)?

   ____

   Nchi nzima Wayahudi waikuwa wakiomboleza nchi nzima (mstari wa 3) pamoja na

   ____________________,

   ______________________ na ____________________________. Wengi walila kwa

   __________________________________ na ____________________________________

8. Esta alifanya nini (mstari wa 4)?

   ____

9. Amri kwa Hathaki (mstari wa 5)?

   ____

10. Hathachi aliona nini kwa Modekai (mistari 6-8)?

    ____

    Modekai alimwambia nini Hathach to ili kumwimiza Esta (mstari wa 8)?

    ____

11. Hathach alitoa taarifa kwa yote aliyoyafahamu. Kulikuwa na tatizo gani ambalo Esta mstari wa ranashirikisha 11?

    ____

    Ni jambo gani mwisho alilosema ?

    ____

12. Ni neno gani Modekai alilorudisha kwa Esta (msitari 12-14)?

    ____

13. Modekai aliweka wazi kabisa kuwa hakuna mtu yeyete angepona tangazo lile, hata Esta, malikia. Jambo la msingi katika habari hii lilikuwmstari wa:

    ____

14. Esta anatuma jibu gani kwa Modekai (mistari ya 15-17)?

    ____

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

KUTAFAKARI:

Matumaini ya habari yanajenga.Hamani amekasirika kwa kiburi cha cheo. Anataka atendewe kama mungu, Kupigiwa magoti na kuheshimiwa. Modekai, kwa upande mwingine, atainama kwa mwanamume. Matazamio ya habari yanajenga. Hamani ana kiu ya madaraka na sifa Anataka apigiwe magoti na kuheshimiwa. Kwa maana nyine Modekai hatapigia magoti mtu yoyote. Akifahamu kuwa Modekai ni Myahudi, hasira ya Hamani inaweka wazi ubaguzi wake anatafuta njia ya kufuta kabila lote la Wayahudi. Bila kujali mfalme anampa Hamani pete yake yenye kumpa mamlaka kufanya atakalo.

Esta hakufahamu kilichokuwa kinaendelea kati ya Hamabi na mme wake. Modekai amechukizwa na kurarua nguo zake na kuvaa magunia na kujipaka majivu na kupita mjini akiomboleza kwa uchungu. Esta anataka kujua kinachoendelea. Sasa tunaona Hamani akiwa amejawa na shauku ya kuuawa kwa Wayahudi na Esta ameinama akifahamu kuwa asiposimama kwaniaba ya watu wote watauawa. Kuifanya habari iwe na nguvu zaidi tunaambiwa kuwa Mfalme Xerxes kwa siku arobaini alikuwa hajamjuita Esta.

KUKARIRI:

Mungu alikuwa amemweka Yusufu mwana w a Yakobo, na sasa Esta katika madaraka na utawala ili maisha ya watu wengi yaweze kuokolewa. Anndika Mwanzo Genesis 50:20 –

Write out Esther 4:14 –

Wote Yusufu na Esta walileta mahali ambako hawakutarajia, misiri utumwani. Bado wote walipata nafasi muhimu za madaraka. Wote walipata kibali mbele ya wenzao. Yusufu alipata kibali mbele ya Potifa, kwa mkuu wa gereza, mwisho kwa Farao menyewe. Esta kwa upande mwingine, alipata kibali kwa towashi Hegai, na vijakazi waliomuona, mwmisho mfalme.

MASWALI YA MATUMIZI:

Ukitafakari juu ya maisha ya Esta na Modekai, ambaye maisha yake yake unaweza kuyafanisha na maisha yako mwenyewe.

SOMO LA NNE ~ Sehemu ya 3

KAZI YA KUFANYA:

Soma Esta 5 na 6.

ZOEZI:

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

1. Kulitokea nini katika siku ya tatu ya kufunga (Esta 5:1-2)?

2. Fimbo ya dhahabu ilielekezwa kwa Esta. Ombi la Esta lilikuwa ni nini?

   Mwaliko wa chakula cha jioni si lilionekana kama jambo geni? Je alihatarisha maisha yake kumwalika mfalme na rafiki yake Hamani kwenye chakula?

3. Mfamle alikuwa tayari kukubali. Kwenye chakula alimtaka Esta kusema ombi lake. Alijibu nini kwa wakati huu (mistari 7-8)?

   Kwahiyo, aliomba nafasi ya chakula tena na wakati huu alikuwa tayari kumjibu mfalme swali lake.

4. Hamani alihamasika hadi kilichotekea katika mstari wa 9?

   Pamoja na hayo, Hamani alijizuia na kwenda nyumbani kwake na marafiki zake.

5. Mistari ya 10-14 inadhirisha moyo wa Hamani. Alijisifu nini katika mstari wa 11?

   Ni jambo gani lingene alijidai kwalo katika mstari wa 12?

6. Pamoja na majidai hayo ni jambo gani lilikuwa linamletea shida (mstari wa 13)?

7. Ni ushauri gani wa upuuzi alipata kutoka kwa mke wake na marafiki zake (mstari wa 14)?

8. Kwahiyo akafurahia mashauri, na mti ukatengenezwa. Pamoja na hayo kufuatana na Esta 6:1, usiku huo kulitokea nini ikuru?

9. Mfalme aligundua nini?

   Mfalme alisema nini (mstari wa 3)?

10. Mara tu baada ya Hamani kuingia behewani mfalme akamwita. Limwuliza nini Hamani (mstari wa 6)?

11. Hamani alidhani kuwa mfalme alitaka kumpa nani heshima?

t

---

12. Hamani anajibu nini (mistari ya 7-9)?

---

13. Mfalme anatoa agizo gani kwa Hamani (mstari wa 10)?

---

14. Mstari wa 11unatoa picha gani?

---

15. b. Baada ya hapo Modekai anarudi kwenye mlango wa mfalme na Hamani anarudi nyumbani? Aliwaambia nini mke wake na marafiki zake?

---

16. Waliomshauri siku moja kabla sasa wanamtabiria kiama (mstari wa 13). Wasimamizi wanampeleka Hamani wapi tena (mstari wa 14)?

KUTAFAKARI:

Hamani alifadhahishwa na amri ya mfalme ya kumtaka amheshimu Modekai, mstu asili ya Myahudi, na mtu ambaye Hamani alimchukia. Modekai alizungushwa mitaa yote ya mji akiwa amevaa mavazi ya kiutawala na akiwa juu ya farasi ya kifalme kichwani mwa farasi kuwa na taji ya kifalme, wkati wote Hamabi alikuwa akitangaza, "Hili ndilo analofanyiwa mtu ambaye mfalme ataka kumweshimu!"

1. Hii ingekuwa hali nzuri kwa mtu yoyote?
    a. Hii ndiyo Modekai alitaka, kutambezwa mitaani akiheshimiwa na kutambuliwa? Modekai alitaka nini hasa?

    ---

    b. Hili ndilo ambalo Hamani alitaka? Hasa alijifikiria nini?

    ---

2. Katika Esta 5:9 Modekai alionyesha nguvu ambayo ilichochea hasira ndani ya Hamani. Unaweza kufanya nini kwa nguvu kama hiyo ndani ya mtu? Kinganisha nguvu ya Modekai na nguvu ambayo Hamani alionyesha wakati akijidai kwa utajiri wake, wingi wa wana wake, na hali zote ambazo mfalme alimweshismu, na jinsi alivyomwinua juu ya viongozi wenzake na maofisa (Esta 5:11).

MATUMIZI:

Tunajifananishaje na habari hii tuliyosoma?

1. Tunajidai na nini? Goliati alijidai kwa nguvu zake. Hamani alijidai kwa utajiri wake.

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

2. Furahia maneno ya kutia moyo kutoka habari hii:

Rejea	Maneno ya kutia moyo
Zaburi 34:2	
Zaburi 44:8	
1 Wakorintho 1:31	
Wagalatia 6:14	
Waefeso 2:8-9	

KUKARIRI:

Maneno ya nguvu yanapatikana katika Yeremia 9:23-24: "Haya ndiyo Bwana asemayo…" Andika maneno haya katika kadi kasha jipe changamoto kuyakariri . Maneno haya yanatukumbusha kuwa tusijisifu kwaajili yetu bali tunaruhusiwa kujidai kwaajili ya Bwana, jinsi yeye alivyo na anafurahia kwa yale afanyayo, ambayo ni wema, haki, na, na utakatifu!

SOMO LA NNE ~ Sehemu ya 4

KAZI YA KUFANYA:

Soma Esta 7.

ZOEZI:

1. Tunaweza kukisia ninsi habari hii hii itakavyomalizika. Katika sura ya 7 tunamkuta Hamani, Mfalme Ahasuero, na Esta wakila pamoja. Kwa mara nyingine mfalme anamtaka Esta kuleta ombi lake. Sema kwa ufupu jibu la malikia Esta (mistari ya 3-4)?

   ____

2. Mfalme anataka kufahamu ni mtu gani anataka kufanya kitendo hicho! Esta anatangaza cheo chake (mstari 6)?

   ____

3. Hamani anaogopeshwa Mfalme anaacha divai yake na kuelekea bustanini. he king leaves his wine and heads out into the garden. Ni sinema gani mbaya ya Hamani (mistari ya 7-9)?

   ____

   Mfalme alitafasirije alichokiona (mstari wa 8)?

t

4. Furusa ya Hamani ni ipi (mstari 9-10)?

Mtuhumiwa amekufa. Haki imechukua mkondo wake. Kifo chake kilisababisha hasira ya kutulia (mstari 10). Haki inatawala!

FUNDISHO:

Huu ni muda wa kuona Biblia inacho fundisha juu ya haki. Hatuwezi kufanya utafiti juu ya jambo hilo lakini tunaweza kujifunza jinsi haki inavyotumika kwetu na huhusiano wetu na Mungu wetu mtakatifu.

Rejea	Swali	Kujifunza
Zaburi 119:137	Mwenye haki nina?	
Zaburi 32:1,2;Warumi 4:6-8	Ni nani aliye fanya haki ?	
2 Wakorintho 5:21	Ni nani atufanyaye wenye haki?	
Warumi 3:21-24; Wafilipi 3:9	Tunafanywa wenye haki na sheria (tunayofanya) au kwa imani (katika tumwaminiye)?	
Warumi 1:17	Tunajuaje kuwa Mungu ametufanya wenye haki?	
Zaburi 9:4,8; 23:3; 34:15; 37:25; Habakuki 2:4;	Mungu ametoa ahadi gani kwa wenye haki?	

SALA:

Mtu anaweza kufikiri kuwa Zaburi ya 143 ilikuwa sala ya Modekai na Esta wakati wakishindana na somo walilojitukuta wamenaswa ndani. Sheria ya kuua Wayahudi ilikuwa imesainiwa na mfalme na ilienezwa nchi nzima. Matumaini ya watu yalikuwa yamebaki mikononi mwa Esta ambaye angemkabili mfalme. Kama sala futatilia maneno ya Zaburi hii na yafuatilie ukionyeshamistari:

- Bwana, Ninakulilia kwa huruma. Wewe tu ni mwaminifu na mwenye haki. Usinihukumu. Kuwa na huruma kwasababu hakuna mwenye haki mbele zako. (Mistari:____)
- Adui ananifuatilia kwa hasira. Nimevunjwa Ninaishi katika giza la mauti. Matumaini yangu yanadhoofu. Moyo wangu umenaswa na hofu.

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

(Mistari:

____)

- Ninakumbuka ya nyuma na kufikiri juu ya yote mkono wako uliyoyafanya. Mkono wangu unakufikia na kutosheleza nafsi yangu kwa mara nyingine. (Mistari: ____)

- Nijibu haraka. Nimekata tamaa. Naomba niamke na Neno la matumaini. Upendo wako hauangushi. Ninakutumaini wewe peke yako.
  (Mistari: ____)

- Nionyeshe njia nitakayoinendea. Niokoe na maadui zangu. Nifundishe kufanya mapenzi yako. Niongoze katika nchi.
  (Mistari : ____)

  Mawaidha yako ni nguzo yangu. Tunza maisha yangu. Ee, Mtakatifu peke yako, Niokoe. Nyazisha adui zangu . Angamiza watesi wangu.
  (Verses: ____)

- Ninakupenda, Bwana. Mimi ni mtumwa wako.

  (Mstari: ____)

SOMO LA NNE ~ Sehemu ya 5

KAZI YA KUFANYA:

Soma Esta 8-10.

ZOEZI:

1. Mfalme anawatunuku nini Esta na Modekai (Esta 8:1-2)?

   ____

2. Esta anakuja kwa mfalme tena. Anaomba nini (verses 3-6)?

   ____

3. Mfalme anaagiza Modekai afanya nini (mistari 7-8)?

   ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

4. Modekai aichukua hatua haraka! Maeliekezo yake yalikuwa nini kwa walioitwa (mistari 9-19)?

___

5. Katika mistari ya 11-14 tunaambiwa wazi walichopewa kwa tangazo kwaajili ya Wayahudi katika himaya. Taangazo lilitoa ulinzi?

___

6. Unaweza kumuona Modekai katika mavazi yake ya blue na nyeupe, akikwa amevaa taji ya dhahabu na kuvaa nguo za ambalau ya Hariri safi? Inawezekana kuwa alikuwa eneo gani! Katka mistari ya 15-17 pigilia mstari maneno yanayoonyesha mazingira ya sherehe.
7. Sura ya 9 kwa haraka inatuonyesha siku iliyokuwa iwe ya maangamizi. Badala yake siku inaelezewa tofauti. Tunaambiwa nini katika msitari ya 1-10?

___

Angalia tunachoamabiwa kuhusu Modekai. Mamlaka yake yaliongezeka na hofu ilitanda kati ya wafanyakazi wenzake, viongozi wa majimbo, magavana, na wote. Ushawishi wake ulikuwa mkubwa kwenye ikuru ya mfalme. Watu wake walikuwa wameenea nchi nzima.
8. Inaonekana hata mfalme alikuwa akipewa maagizo. Angalia alichomwambia Esta katika mstari wa 12. "Sasa hitaji lako ni nini?" Alimjibu nini?

___

Agizo lilipelekwa 14-15).

9. Mwisho baada ya _____________ waliuawa (mstari wa 16) walipumzika na kuifanya siku kula na kufurahi! Mtu anaanza kuona mateso ambayo Wayahudi walikuwa wakiishi katika himaya hii ya mfalme Ahasuero.
10. Sikukuu ya Wahudi ilianzishwa, siku iliitwa Purim (Esta 9:26).
    a. Siku ilisherekewa lini (mstari 21)?

    ___

    b. Watu waipaswa kukumbuka nini (mstari 22)?

    ___

    c. Siku ilipaswa kutunzwa kwa namna gani (mstari 22)?

    i. ___

    ii. ___

    iii. ___

11. Katika mistari ya 23-28 historia ya matukio ilirudiwa na siku zilianzishwa na ilipaswa siku zote kukumbukwa na kila familia katika kila jimbo na kila mji kwa vizazi vyote. Barua ilithibitishwa na Esta na Modekai na kutumwa katika nchi majimbo yote ya ufalme. Inafurahisha kufahamu aliyekuwa na mamlaka na aliyetoa tangazo (mistari 29-32). Tuajifunza katika Esta 10 kuwa mfalme Ahasuero alimfanya Modekai kuwa mkuu wa pili kutoka kwa mfalme! Modekai alipewa heshima kubwa na Wayahudi kwasababu

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

a. ______________________________

b. ______________________________

KUTAFAKARI:

Hakuna mtu anachoweza kufanya bali kutafakari juu ya umaarufu wa Modekai. Kwanza alimtawala Esta akiwa ni motto aliyemlea. Matokeo yake Esta akapata kibali kwa watu waliomzunguka. Umaarufu wa Modekai ulifika ikuru kwasababu alilinda uhai wa Mfalme (Esta 2:19-23) pia alikataa kumpigia Hamani muovu (Esta 3:1-2). Kadiri habari inavyozidi kuwa wazi kumbuka umaarufu wa Modekai unavyoonea nchi nzima.

____

Sisi sote ni watu wanao wavuta wengine. Ni wangapi wanaovutwa na uwepo wako katika maisha yao?

____

Ni kwa vipi maisha ya yanavutwa na maisha yako? Swali si kama maisha yako yanavuta wengine ila ni kitu gani katika maisha yako kinacho wavuta:

a. Maadili______________________________

b. Vitu unavyothamini______________________________

c. Tabia ______________________________

d. Mengine

____

e. Mengine

____

Mambo mengine ya kutafakari yalikuwa: Maisha yangu yanawapa ujumbe gani wengine? Ni maisha yangu, sawa na maneno yaliyo kwenye barua ambayo wengine wanasoma, kumbuka kile ninachosurubiri kuwasiliana? Sawa sawa na ninachotaka wafahamu?

____

Maisha yangu yako wazi? Ni ujumbe gani ninao utoa ambao haufanini na nilivyo?

____

Nikikubali kuwa mimi ni mtu ninaye wavuta wengine, ni kwa jinsi gani nkinapaswa kuishi kwa kuwa macho na kwa makusudi?

____

SALA:

Chukua nafasi kurudia matukio katika kitabu cha Esta. Angalia kila tukio kipekee.

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

Haki ya Mungu liwaangazia Modekai na Esta. Washukuru wale ambao wamekuwa wakivu maisha yako katika mambo ya kimungu. Wainue walie wanaovutwa na maisha yako. Tafuta tbia yake kadiri unavyoendelea kuvuta wengine.

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SOMO LA TANO ~ Shemu ya 1

UTANGULIZI:

Kitubu cha Ezra ni mwendelezo wa historia ya Israeli kati ya 537 K.K. wakati wa utawala wa Koreshi, mfalme wa Uajemi, Mungu alianza kuleta watu wake utoka kutuma utumwani kurudi katika Nchi ya Ahadi nchi aliyomuahidi Abrahamu na uzao wake kabla. Watu mbalimbali watatajwa mwanzoni mwa sura za kitabu chaa Ezra, kwa mara nyingine usikatishwe tama kwa majina usiyoyazoea. Utakumbuka kuwa Nebuchadreza alikuwa mfalme wa Babeli ambaye aliwachukua Waisraeli na kuwafanya mateka wake. Baada ya kipindi Wababiloni walishindwa na Waajemi. Koreshi, Dario na Ahasuero ni wafalme waliotawala kipindi hiki. Zerubabeli na Ezra ni viongozi wawili maarufu wa Wayahudi.

Mafundisho mengi yaliyo katika kitabu cha Ezra yameorodheshwa kwa namba, mababu, na majina mengine. Changamoto nyingine, mfuatano wa wafalme na na matukio. Majina, namba, na mfuatano, si sehemu ya ujumbe wa somo letu. Vinginevyo kitabu cha Ezra kinatazama Mungu akiwa kazini katika mioyo na namaisha ya wafalme na watu wake anapotimiza ahadi zake kwa Abrahamu na uzao wake.

KAZI YA KUFANYA:

Anza somo hili kwa kusoma 2 Nyakati 36:22-23. Ezra 1 inaandaa mazingira ya simulizi kuendelea. Soma Ezra 1 ana mistari iliyochaguliwa kutoka Erza 2—mistari 1-2, 68-70.

ZOEZI:

1. Kwa haraka tunaambiwa kuwa unabii wa Yeremia unakaribia kutimizwa. ya Biblia yako ina mistari ya rejea, mstari utatolewa baada ya neon Yeremia. Sasa tazama rejea iliyowekwa kwaajili ya mstari wa 1 katika kolamu ya mistari ya rejea. Yeremia 25:11-12 inaonekana imeorodheshwa kama moja ya rejea. Fungu amistari hii.
   a. Miaka _______ ya utumwa imekwisha. Neno la Bwana linakaribia kutimia.
   b. Mfame wa Uajami , _______________, anakaribia kutoa tangazo (Ezra 1:1).
   c. Kama si mfalme Koreshi na tangazo lake na kama si Yeremia na unabii wake, ni mhusika gani mkuu na anafanya nini (mstari wa 1)?
   ____

2. Mungu anakaribia kutenda kwa kutumia sherehe yamfalme (Koreshi) aliyeshinda Wababeli na kuunganisha ufalme wake. Tazama tangazo la mfalme (mistari 2-4):
   a. Mfalme anakaribia kufanya nini (mstari 2)?

      ____

   b. Kwanini anakwenda kufanya hivyo?

      ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

c. Hii ilikuwa inakwenda kutokea wapi? ________________________________

d. Ni nani alikuwa anakwenda kufanya kazi hii (mstari 3)?

____

e. Ni nani alikuwa anakwenda kutoa pesa kwaajili ya mradi (mstari 4)?

____

FUNDISHO:

Ni muhimu kufahamu kuwa kwa Mfalme wa Uakjemi huyu Mungu wa Israeli alikuwa ni mungu mwingine. Hamu yake ya kujenga hekalu haikuwa kwaajili ya kujenga hekalu kwaajili ya Mungu wa kweli, Mungu wa Israeli. Kujenga hekalu ilikuwa kuthibitisha imani yake kuwa mungu amempa "falme zote za dunia". Ameshinda himaya ya Babeli. Sasa ulikuwa ni wajibu wake, au ahadi yake ya kujenga kama aina Fulani ya malipo kwa mungu wa mbingu.

ZOEZI:

1. Myahudi yoyote alikuwa anaruhusiwa kwenda Yerusalemu kujenga hekaru. Ni neon gani linatumika kwa wale waliojitokeza kwenda (mstari wa 5)?

   ____

   Majirani walisaidia kutoa pesa kwaajii ya ujenzi wa mradi pamoja na vifaa vyote, na utoaji wa ihari. Mfalme Korishi alitoa mchango gani (stari wa 7)?

   ____

   Kwa kurudia soma 2 Wafalme 24:13 na 25:13-17.

2. ________________________, motto wa mfalme wa Yuda, aliteuliwa na mfalme Koreshi kuwa gavana na kupewa hazina zilizokuwa zimetolea kwaajili hiyo. Aliwajibika kwa kurejesha vitu vilivyokuwa vimechukuliwa na Nebuchadreza kutoka Hekaluni. Kumbuka: Sheshbazari lilikuwa ni jina la Kibabeli na inasemekana kuwa kwasababu alikuwa mjukuu wa mfalme ya Yuda, Jehoyakimu, alijulikama kama mototo wa mfalme. Inajulikana kuwa Zerubabeli lilikuwa jina lake la Kiebrania. (Tazama Ezra 2:2).

KUTAFAKARI:

Si kila mtu alikwenda. Hiyo inakushangaza? Usingefikiri kuwa baada ya miaka 70 kila mtu angetamani kuondondoka? Kizazi kiliidha kufa. Si kila mtu anakumbuka au kujua Nchi ya Ahadi. Si kila mtu alikuwa tayari kutoka Babeli, nchi pekee waliyoifahamu. Mungu alitoa fursa kama hiyo kwa Abrahamu alipotoka katika nchi hii hii, kutoka katika nchi ya "Uru ya Wakaldayo." Aliishi Harani pamoja na Sarah Mungu alipomuita na kumuongoza hadi nchi ya Kanaani.

Inaweza kushangaza kidogo mfalme kuwaacha watu kuondoka. Andika Mithali 21:1.

t

Maneno haya yanazungumza nini kuhusiana na hali ya Ezra 1:1?

Bwana alisukuma moyo wa mfalme 1. Katika mstari wa 5 alisukuma mioyo ya watu. Mungu anawasukuma kutekeleza kile alihchokusudia kutenda. Kumbuka wakati uliposukumwa moyo wako kufanya au kusema kitu Fulani ambacho ulishawishiwa kuwa kilikuw akizuri na cha Mungu.

SOMO LA TANO ~ Sehemu ya 2

FUNDISHO:

Ezra 2:2 inataja majina ya wale wlioongoza watu kutoka utumawani. Zerubabeli ni jina la Yule aliyepewa jukumu la kurejesha mali zilizokuwa ni za Hekaru la Bwana. Jina katika mstari wa 2 ambalo limezoeleka kwako ni Modekai. Unakumbuka alikuwa mjoba wa malikia Esta alipata upendeleo wa mfalme,k akiokoa maisha ya Wayahudi waliokuwa wakiishi kwenye imaya ya Waajemi.

Katika kurejea kwao watu walifika kwenye nyumba ya Bwana Yerusalemu. Mtu yoyote atashangaa kile walichofikiri walipoona Hekaru lililojengwa na mfalme Sulemani na jingo sasa lilikuwa limeharibika. Wengine walikuwa hawajaliona kwa sababu walizaliwa utumwani. Bila shaka wengine walikumbuka maisha yalivyokuwa kabla ya kwenda utumwani kwenye nchi ya ugenini. Jinsi mambo yalivyobadilika wakati wa utumwa! Walishangaa mabadiliko!

Kabla hata ya kujenga nyumbani kwao na kujiimarisha ihakatika miji yao wenyewe tunaambawa kuwa viongozi wa familia walitoa sadaka ya hiari. Walitoa kama walivyoweza kwenye hazika kama walivyoweza kwaajili ya kazi hii. Walitoa kwaajili ya kujenga tena nyumba ya Mungu na kasha ndipo wakaanza kutulia katika miji yao.

KAZI YA KUFANYA:

Soma Ezra 3.

ZOEZI:

1. Ni mradi gani wa ujenzi uliokuwa wa kwanza?

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

2. Ni nani aliyesimamia mradi (mstari wa 2)?

   ______________________________ na wenzake __________________________ na ______________________________

3. Baada ya kujenga madhabahu walifanya nini (mstari wa 3-5)?

   ____

4. Kufuatani na mstari wa 6 ni nini kilichokuwa kimebakia kufanyika?

   ____

5. Ni mradi gani wa pili wa ujenzi?

   ____

6. Walitoaje kwajili ya selemara na wajenzi? Walipataje mielezi ya Lebanoni (mstari wa 7)?

   ____

7. Muda mfupi baada ya mwaka baada ya kuwasili kwao Yerusalemu kazi ilianza katka nyumba ya Mungu. Kwa mara nyingine, Zerubabeli, Yoshua, makuhani, Makuhani na wote waliorudi kutoka utumwani walianza. Ni nani aliyeshangaza kazi (mistari ya 8-9)?

   ____

8. Msingi uliwekwa. Sasa ulikuwa wakati wa kusherekea ! Watu walifanya nini (mistari ya 10-11)?
   a. Makuhani: ____
   b. Walawi: ____

9. Kila mtu katika nafasi yake wakimsifu Bwana, waliimba nini?

   ____

10. Na watu wote (mstari wa 11):

   ____

11. Lakini sauti za watu zilikuwa zimechanganyika na _____________ na ___________________

12. Kufuatana na mstari wa 12 kwanini wengine waliomboleza walipoona msingi?

   ____

13. Wakati huohuo watu walitoa sauti kubwa ambazo

   ____

t

KUTAFAKARI:

“Ni mwema; fadhili zake kwa Israeli ni wa milele.” Nino “milele” inawezekana kwenye Biblia yako mistari ya rejea imeonyeshwa. Katika mojawapo ya kolamu ya rejea kwa mstari wa 11 inaweza kuwa 2 Mambo ya Nyakati 7:3. Soma mistari ya 1-3.

- Tukio ni lipi?

  ____

  - Sulemani alipomaliza kuomba. Moto kutoka mbinguni ulishuka na kuuunguza sadaka ya kuteketeza na dhabihu (mstari wa 1). Kisha kulitokea nini?

  ____

- Utukufu wa Bwana ulijaza hekaru la Bwana. Watu waliitikiaje? Walisema nini (mstari wa 3)?

  ____

  Kwa mara nyingine, kwa sifa na shukrani kawa Mungu watu waliimba: “Yu mwema; upendo wake kwa Israeli ni wa milele.”

MATUMIZI:

Hata wakati mambo yanakwenda kinyume na tunavyotegemea je tuko tayari kuimba: “Ni Mwema; Upendo wake unadumu milele?” Even when things turn out different than we planned, are we eager and ready to sing: “Ni Mwema upendo wake kwangu unadumu milele; Upendo wake kwangu unadumu milele?” Hata mioyo yetu ikiwa inalia kwa kuvunjwa moyo na kukatishwa tamaa, tuna moyo na utayari wa kuimba: “Ni mwema; Upendo wake unadumu milele?”

Fikiria itikio la moyo wako. Fikiria unavyopokea mazingira na hali tofauti. Unaitkiaje? Jipe changamoto ya kuitikia kama watu walivyofanya hata wakati walifahamu kuwa heshima na utukufu wa Yerusalemu haupo tena.

Hebu tuimbe mioyoni mwetu pamoja:

____

________________________ hata kama …____________________________

____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SOMO LA TANO ~ Sehemu ya 3

UTANGULIZI:

Kama ilivyo kawaida kukiwa na mradi mkubwa kama huo mara zote huwa kuna dalili za upinzani. Katika Ezra 3:3 tunasoma kuwa watu walijenga madhabahu japo kulikuwa na hofu juu ya watu waliowazunguka. Katika sura ya 4 tunasoma habari ya upinzani waliokumbana nao wakiwa katika kujenga hekaru la Bwanawe. Sura hii inahusisha barua kati ya pande zilizokuwa zikipingana, mfalme wa uajemi na liwari wa jimbo. Mawasilianoa yalikuwa kama ujenzi wa Hekaru ungeruhusiwa kuendelea au hapana.

KAZI YA KUFANYA:

Soma Ezra 4:1-5.

ZOEZI:

(mistari 1-5): Maneno matatu yanaelezea kilinachotokea kati ya wapinzani na viongozi wa Israeli.

1. Uongo: Maadui walimuuliza nini Zerubaberi (mstari wa 2)?

   ____

2. Kutangaza: Itikio la Zerubaberi lilikuwa ni nini, Yoshua, na familia mbele (mstari wa 3)?

   ____

3. Katisha tamaa: Mbinu ya wapinzani ilikuwa ni ipi (mstari wa 4)?

   ____

   Walifanya nini kukatisha tamaa kazi yao hekarumi?

   a. ____

   b. ____

   c. ____

4. Upinzani ulidumu muda gani?

   ____

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

FUNDISHO:
Upinzani haukuchoka. Kupitia sehemu ya sura iliyobaki barua kwa mfalme Ahasuero barua zilihusu mashitaka yaliyofanywa dhidi ya Waisraeli. Katika mstari wa 12 walizungumzia juu ya Yerusalemu kama iliyoasi na mji wa maovu. Zai ya hayo, katika mstari wa 13 wanamuonya mfalme kuwa iwapo kuta zitajengwa hakuna kodi yoyote itakayoendelea kutolewa. Kwahiyo kodi ya utawala itapungua. Kama wazungungumzaji waliona kuwa ni vema mfalme afahamu hayo..

Kwa vyovyote mfalme aliitikia. Alifanya utafiti na kugundua kuwa upande wa upinzani ulikuwa sahii kwahiyo akaagiza kazi ya Waisraeli kusimamishwa. Anauliza katika mstari wa 22, "Kwanini kuachia tishio hili kukua, kuharibu matakwa ya serikali?" Kwahiyo ujenzi wa nyumba ya Bwana Yerusalemu ulikwama.

KAZI YA KUFANYA:

Soma Ezra 5.

ZOEZI:

1. Manabii wawili wanaosemwa katika mstari w 1 ni majina sawasawa na vitabu viwili vya Agano la Kale:
   - ______________________________
   - ______________________________
2. Fungua kitabu cha Hagai. Nabii Hagai anamwambia nini Zerubabeli (riwali) na Yoshua (kuhani mkuu)? Tanajifunza nini kutoka mistari hiyo miwili katika Hagai 1?
   a. Mistari 2-4:

   ____

   b. Mistari ya 7-11:

   ____

   c. Mstari wa 12:

   ____

   d. Mstari wa 13:

   ____

   e. Mstari wa 14:

   ____
3. Ni ujumbe gani wa Bwana kwa Zerubabeli, Yeshua (Yoshua), na watu katika Hagai 2:4?

t

____

- Mara tatu Bwana anasema,

  Kuwa

  ____!

- Amri ni ipi?

  Na ____!

- Waktu wangekuwa na nguvu na kufanya kazi kwasababu

  ___________________________ ___________________________ asema

  Bwana!

Agano limefanywa upya. Agano lile lililotolewa kwa Waisraeli kwa mara tu walipotoka Misri na kuingia katika Nchi ya Ahadi sasa ni yao waliporudi katika nchi ya Ahadi kw mara nyingine na kuanza kujenga. Ni Ahadi gani katika mstari wa 4b-5?

____

FUNDISHO:

Katika mistari inayofuata katika Hagai 2 Bwana anazungumza tena akijaza nyumba hii kwa utukufu (mstari 7)! Anaendelea kusema kuwa utukufu wa nyumba hii utakuwa mkubwa kuliko wa nyumba ya kwanza (mstari wa 9)! Anawahakikishia tena kuwa atawapa amani mahali pale (mstari wa 9) na anawahakikishia kuwa kuanzia siku ile atawabariki (mstari wa 19).

t

SOMO LA TANO ~ Sehemhu ya 4

ZOEZI:

1. Nabii mwingine aliyewatabiria Wayahudi kipindi hiki alikuwa Zakaria. Fungua katiak sura ya kitabu cha Zakaria. Nabii anaita watu kufanya nini mstari wa 4)?

   ____

2. Mstari wa 6b unatwambia kuwa watu

   ____

   Tunajifunza juu ya toba katika mistari hii ya kwanza. Kutubu hakumaanishi kuomba msamaa kwa yale tuliyofanya. Ina maana ya kugeuka na kuachana nayo (mstari wa 4) njia zetu mbovu na matendo. Ni tendo la kugeuka nyuzi 180

3. Tanafahamu kuwa Mungu alitaka mafanikio amani kwa Yerusalemu. Alitaka Israeli ili wawe wake. Tunajifunza moyo wa Baba yetu wa mbinguni tunaposoma neon katika Zakaria 2:8-13.

   a. Anawaelezeaje watu wake katika mstari wa 8?

      ____

   b. Ni Mungu anayetawala na kupenda watu wake kutokea mbali? Tunajifunza nini katika mstari wa 10-11?

      ____

      Kwa mara nyingine tunakumbushwa kuwa uhusiono wa karibu na Mungu unakuwa na wale walio wake. Anachagua kuishi kati ya watu wake wanaporudi kuijenga tena Yerusalemu.

4. Watu waliorudi Yerusalemu walikuwa dhaifu, walikuwa wamechoka, na maskini. Safri yao ilikuwa ndefu na ngumu. Ni rasilimali gani ambayo nabii alimpa Zerubabeli? Ingechukua muda gani shughuli kukamilika (4:6)? "Si kwa nguvu,

   ____

   ____

5. Mwenyezi Mungu alitaka watu wake waishije wao kwa wao (8:16-17)?

   - ____
   - ____
   - ____
   - ____

   Bwana anapenda ukweli na amani na anapenda vipawa hivi kwaajii ya watu wake pia..

6. Zakaria 13:9 anatoa maneno ya kutia moyo na hekima ya namna ya kuishi.

t

7. anaahidi kuwang'ariaha kama fedha na kuwapima kama fedha. Kisha ahadi ya Mungu ni nini (mstari 9b)?

____

KUTAFAKARI:

Kwanini tunasoma habari ya Hagai na Zakaria? Hawa manabii waliishi wakati mateka wakirudi Yerusalemu. Hawa manabii walitoa unabii wa kuthibitidha na kutia moyo kutoka kwa Mungu amabye alifahamu udhaifu wao. Ki msingi, utumwa haukuwa na wowote, bado aliahaidi kuwa pamoja nao, kuishi kati yao, na kwamba mafanikio yangekuja kwanjia ya Roho wake. Muda wao wa utumwa ulikuwa umekwisha. Hasira ya Mungu ilikuwa imegeuka kuwa hruma. Kwa mara nyingine alikuwa na wivu na Yerusalemu na kwa makini, Aliwalinda watu wake kutokana na chochote ambacho kingewatisha.

Sasa rudi nyuma kwa Ezra 5. Kwa wakati huohuo, manabii walitoa uthibitishao na kutia moyo, Zerubabeli na Yoshua waliendelea waliendelea na ujenzi wa nje wa Hekaru. Pasipokujali changamoto za upinzani. Tunaambiwa nini katika Ezra 5:5?

____

Ingekuwa inafananaje kuamua kuendelea na ujenzi wakiamini kuwa Mungu aliahaidi kuwa pamoja nao, na kuamini kuwa nicho la Bwana lilikuwa likiwatazama? Mawazo yoyote?

____

ZOEZI:

1. Baada ya kumpa changamoto Zerubabeli, Tatenai alituma barua kwa Dario akitoa taarifa kwa yote yaliyosemwa yamekamilika katika Yerusalemu (Ezra 5:6-17). Katika sura ya 6 Tatenai anapokea jibu la mfalme Dario. Kumeonekana nini katika nyumba ya hazina ya Babeli (mistari 3-5)?

   ____

2. Agizo na amri ya mfalme Dario lilikuwa nini (mistari ya 6-10)?

   a. Mistari ya 6-7:

   ____

   b. Mistari ya 8-10:

   ____

3. Kufuatana na mistari ya 11-12, je tangazo lingeleta athari gani kama lingebadilika au kushindikana kuchukuliwa sawa na mfalme alivyosema?

   ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

KUTAFAKARI:

Kwa mara nyingine tunaona Roho wa Mungu akifanya kazi. Hata mfalme Dario alitafuta katika kumbukumbu ili kuona maagizo ya mfalme Koreshi ambaye alimfuata. Baada ya kugundua kuwa kila jambo lilikuwa katika utar kuw akila jambo lilikuwa katika utaratibu, Dario aliongeza agizo lake akisema kuwa mchango ambao ungetolewa utoke katika hazina ya mfalme. Mkungu aliiweka wazi Zerubabeli, Yoshua, na viongozi wa watu ambao kwa mara nyingine aliwaandaa na kuwabariki kuliko kipimo.

Kwa mara nyingine tunaona kuwa again we see that "moyo wa mfalme uko mikononi mwa Bwana; anaelekeza kama mkondo wa maji anapopendewa (Mithali 21:1)." Ruka mistari michache kuchukua sherehe za Pasaka (Ezra 6:22).
Mungu alibadilisha mfalme ____ na

mfalme____ them with their work on the house

of God!

Mambo yanaonekana kutulia. Ezra 6:14 inasema kuwa wazee wa kiyahudi waliendelea ku

____________ na ________________________ chini ya ___________________ ya

______________ na ____________________________. Walimaliza kujenga kufuatana na

______________________ kutokana na ___________________________ ya ________ ya

____

na ____________________ ya_____________________, _______________________

na___________________________________, wafalme wa

_______________________________.

t

SOMO LA TANO ~ Sehemu ya 5

UTANGULIZI:

Artashasta alimfuata Dariao kama mfalme haimaya. Wakati wa utawala wa Ahasuro tunaambiwa kuwa Ezra alikuja kutoka Babeli. Katika Ezra 7:1-5 tuna mwendelezo wa ukoo unaothibitisha familia yake. Alitoka katika ukoo wa makuhani yaani Walawi na kujipanua kwa Aruni, kaka yake Musa na kuhani mkuu wa kwanza.

KAZI YA KUFANYA:

Soma Ezra 7.

- Ni nani waliokwenda na Ezra kutoka Babeli?
- Tunajifunza nini kwa Ezra?
- Ni ujumbe gani uliokuwa kwenye barua ambayo Artashasta alimpa Ezra?

ZOEZI:

1. Tunajifunza mabo yaliyo ya msingi kutoka kwa Ezra.
   a. Tunajifunza nini kuhusu yeye katika mstari wa 6?

      ____

   b. Ni maneno gani yanayojirudia katika mstari wa 9?

      ____

   c. Ezra amejitoa kwaajili ya jambo gani katika mstari wa 10?

      ____________________ na ____________________ na

      ____

2. Ni aki na nani kati ya hawa waliomsindikiza kwenda Yerusalemu (mstari wa 7)?

   ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

3. Ni mambo gani ambayo Ahasuero alijua na kutambua kuhusu Ezra (mistari 11-12)?

   ____

4. Artashasta aliandika barua kwa Ezra (mistari ya 12-26). Yeyote aliyetaka kumsindikiza kwnda Yerusalemu alikwenda. Ezra alipaswa kufanya nini?
   a. Mistari ya 13-14:

      ____

   b. Mistari ya 15-16:

      ____

   c. Mistari ya 17:

      ________________________________na ________________________________

   d. Mistari ya 18-20:

      ____

5. kwa Agizo la mfalme lilikuwa nini kwa watunza hazina wa ng'ambo yamto (mistari 21-23)?

   ____

6. Ni maagizo gani waliyopewa watunza hazina mstari wa 24?

   ____

7. Mwisho wa barua ya mfalme inaelezea kutunzwa kwa haki. Kaika mstari wa 25 Ezra kwanza anaambiwa __________________________ mahakimu na waamuzi wajibu wao ni nini? ____

   Ezra alikuwa na kazi gani ya kufanya?

   ____

8. Katika mstari wa 26 matokeo ya kutotii yalikuwa ni nini?

   ____

UTAFAKARI:

KWA VYOVYOTE Ezra alitambuliwa na mfalme kuwa ni mtu mweye maadili mema. Alimkabidhi wajibu wa mambo ya kiroho kwa Ezra. Kwa wajibu huo mfalme aliamini kuw huduma za kiroho zingefanyika kwa uaminifu kwa wale waliokuwa kwenye mamlaka. Hatuwezi kupuuzia mwisho wa mistari ya (27-28). Ezra anagundua kuwa ni Bwana, Mungu wa Bwana wetu, aliyesukuma moyo wa mfalme. Pia tunakumbushwa katika Mithali 21:1. "Moyo wa mfalme uko kwenye mikono wa Bwana; Anauongoza kama mkondo wa maji popote apendapo." Ezra anagundua nini katika mstari wa 27-28?

- kuhusu mfalme (mstari wa 27): ____

t

- Kuhusu yeye (mstari wa 28a): ____
- Kuhusu Mungu (mstari wa 28b):

  ____
- Kuhusu yeye mwenyewe (mstari wa 28c):

  ____

KAZI YA KUFANYA:

Ezra 8:1-14 inaorodhesha majina ya viongozi wa familia na wote walioorodheshwa pamoja na jamaa zao. Hawa ni watu waliotoka Babali pamoja na Ezra na kurudi Yerusalemu. Soma Ezra 8:15-23.

ZOEZI:

1. Walipofika kwenye ghuba Ezra aliwakagua wale waliokusanyika. AIigundua nini (mstari wa 15)?

   ____

   a. Hakuna walawi waliojitoa kurudi Yerusalemu. Hii ilileta shida gani (mstari wa 17b)?

   ____
2. Ezra Ezra aliwakusanya baadhi ya viongozi na wanaume waliokuwa tayari kujifunza na kuwatuma mtumishi wa Hekaru Kasfia. Utume wao ulikuwa nini (mstari wa 17)?

   ____
3. Kazi ilikuwa imeamilika! Sherebia, mtu mwenye uwezo na kuhani, alikuja pamoja na wana wake, ndugu na wengina wengi. Walileta watumishi hekaruni kuwasaidia Makuhani (mistari ya 18-20). Ni nini kilitolewa kama itikio la watu hawa (mstari wa 18)?

   ____
4. Mtu hawezi kufanya lolote bali kutabasamu anaposoma mistari ya 21-23. Kwanza, Ezra alitangaza _________ kwamba watu wanapaswa_______________________ mbele na ____________ na kuomba _______________________________________. Kisha mstari wa 22 Ezra anajiweka katika hatari. Anakubali nini?

   ____

   __________________________________   kwasababu

   ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

____ kwahiyo

__________________ na ___________________________ na ali

____

Habari inayobaki inasemaje (mstari wa 31b)?

____

KUTAFAKARI:

Mistari hii ilikuwanfya utabasamu? Uliisha toa madai ambayo yalihitaji imani na kisha kuitwa kufanyia kazi imani hiyo? Ezra was ashamed to ask the king for soldiers and horsemen to protect them. Alijua kuwa angefanya kama angetaka. Lakini ushahidi mkubwa kwa na watumwa waliokuwa tayari kurudi Yerusalemu walikuwa wanatambua kuwa mkono wa Mungu wa neema ulikuwa juu ya watu wake (mstari wa 18, 22).

Unashangaa ungefanya nini katka hali kama hii? ,Mwishoni unakuwa ni kiongozi wa kupata hasara. Kama tulivyoona mwanzoni mwa somo hili, hawa watu walikuwa dhaifu, masikini, waliokata tamaa na waliotembea miezi minne kupitia maeneo ya hatari. Kutegemea ulinzi wa maaskari na wapanda farasi kinyume na kutegemea ulinzi wa Mungu asiyeonekana aliyeahidi kuwa pamoja nao? Hmmm… Hauonekani kuwa uamzi mgumu, au vipi?

MASWALI YA MATUMIZI:

- Ninamtumaini nani katika mazingira magumu? Sera ya bima yangu? Au mali zangu? Shahada za vyuo vyangu (s)? Akaunti yangu ya benki? Kwa ukweli, tegemeo langu naliwka kwa nini?

  ____

- Kumwomba Mungu msaada ni kunyenyekeza kwake, kutambua kuwa bila yeye hatuna usalama. Katika hili najiuliza swali, ni katika nini au mnani ninakoweka tumaini langu kwa maisha ya milele?

  ____

SALA:

Ee mwanyezi Mungu, Ninaweza kuja mbele zako tu kwa sala za sifa na shukrani. Mkono wako umekuwa juu yangu. Mkono wako ni mkono wa neema, ni mkono wa upendo ambao sikutafua wala kustahili. Ninalala kwenye mikono yako kwaaajii yako uliyeahaidi kuwa pamoja name. Uwepo wako unanipa nguvu na kuniwezesha kukutumikia siku zote za maisha yangu. Umenifanya mwenye nguvu kwa Roho wako, na kwahiyo sina cha kuogopa.

t

MWISHO WA KITABU CHA EZRA:

Mateka walirudi na Ezra Yerusalemu . Makuhani walioteuliwa walikuwa tayari kuleta fedha, dhahabu na vitu vingine vilivyotolewa kwa makuhani na Walawi ambao tayari walikuwa wakifanya kazi katika nyumba ya Mungu. Sadaka ilitolewa kwa Mungu na kwa agizo la mfalme lilitolewa kwa liwali wa ng'ambo yam to Efrata. (Ezra 8:36).

Hakukuwa na jambo ligine zaidi ya kuweka makazi na viongozi walikiri kuwa watu *hawakuwa waaminifu* kwa Bwana. Mateka hakuishi maisha tofauti na majirani zao katika matendo yao maovu, matendo yale yaliyowafanya wafanywe mateka. Mateka walichagua kuwaoana na wenyeji wao jambo hilo lilimkasirisha sana Ezra kwasababu ilikuwa kinyume na sheria ya Mungu. Ezra aliona aibu kutokana na dhambi za watu mbele za Mungu. Mungu alikuwa mwema kwao na kuwapa maisha mapya ili waweze kuanza kujenga tena na kukarabati ukuta wa Yerusalemu. Bado watu watu walidharau amri zake. Tayari nchi ilikuwa imechafuka kwa ufisadi wa watu wa Mungu.

Ezra alimwomba Bwana, Mungu wa Israeli, aliye Mtakatifu. "Tuko hapa mbele zako katika hatia zetu, japo kwasababu ya hizo hakuna anayeweza kusimama mbele zako (Ezra 9:15)." Waisraeli walikiri *kutokuwa waaminifu kwao* kwa kuchukua wanawake wa kigeni. Katika Ezra 9 na 10 neno kukosa uaminifu limerudiwa. Katikaan Ezra 10:11 Ezra, kuhani, aliwatangaza kutokuwa *waaminifu* na aliishakiri kwaniaba yao kwaajili yao kwa Mungu na akawaamuru kufanya mapenzi ya Mungu. Aliwaagiza kujitenga na watu waliokuwa karibu nao na pamoja na wanawake wa kigeni. (mstari 16).

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SOMO LA 6 ~ Sehemu ya 1

UTANGULIZI:

Kitabu cha Agano la Kale kinachofuata Ezra ni Nehemia. Habari ya Nehemia kilitokea miaka mingi baadae. Lengo la msingi katika katika sura saba ni kujdnga upya kwa ukuta na malango kuzunguka mji wa Yerusalemu. Ukuta ungeleta usalama kwa maadui waliokuwapo siku zote. Fujo ya maadui zao waliendelea kuleta shida kwa wajenzi.

Katika Neemia 8 sheria ya Mungu ilisomwa. Sura ya 9 watu wanatubu na kuandika kiapo cha cha kufuata sheria ya Mungu. Watu walikaa Yerusalemu na Uyahudi nzima wakiendelea kuimiliki nchi. Katika sura ya 12 ukuta umewekwa wakifu. Katika sura ya 13 mabadiliko yamefanyika. Kwa vyovyote umeona mambo mengi ya kukamilisha somo hili, kwahiyo, baadhi ya mambo hayo yataonyeshwa. Kwahiyo hebu tuendelee!

KAZI YA KUFANYA:

Soma Nehemia.

ZOEZI:

1. Taarifa ya Nehemia ilikuwa ni ipi liyopokelewa na watu waliorudi kutoka Uyahudi (mistari ya 1-3)?

   ____

2. Jehemia alitoa jibu gani kuhusiana na habari (mstari wa 4)?

   ____

3. Ujumbe wa maombi ya Nehemia?

   - ~~Mistari ya~~ 5-6a:

     ____

   - ~~Mistari ya~~ -7:

     ____

   - ~~Mistari ya~~ 8-9:

     ____

   - ~~Mistari ya~~ 10-11:

     ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

Katika sara hii tunagundua jinsi Nehemia alivyomtaja Mungu na kuwaombea watu wa Israeli. Ujembe wa pili katika maombi ni kukiri kukubali kushindwa kwa jamii, akijijumuisha mwenyewe, kutii sheria na amri yake. Katika shemu inayofuata, Nehemia anamwita Bwana ili akumbuke ahadi yake aliyofanya kwajili ya watu wake. Ahadi ilijumuisha matokeo ya kutotii (Mambo ya Walawi 26:33) na Baraka kwa kutii (Kumbukumbu 30:4). Sehemu ya mwisho Sehemu ya mwisho ya maombi yake yalikuwa ya Nehemia mwenyewe kuwa Mungu angempa upendeleo mbele ya mfalme. Wajibu wa Nehemia ulikuwa ni nini (mwisho wa mstari 11)?

___

KUTAFAKARI:

Sala ya Nehemia ni mfano wa sala zetu wenyewe. Anagundua ni kwa nani anapeleka maombi yake. Tena anawaombea na wengine na kumkumbusha Mungu juu ya ahadi zake. Na kisha Nehemia anajiombea kadiri anavyotafuta kuitikia kwa hali ya mabaki ya Wayahudi waliopona maisha ya mateka.

Chukua nafasi ukumbuke sala yako. Umejifunza nini kutoka Nehemia ambayo yanaweza kuimarisha maombi yako?

___

Unaweza kumshirikisha nini na muumini mpya au mototo mdogo ambaye anaanza kutamka sala zao binafsi au mbele ya watu?

___

KAZI YA KUFANYA:

Soma Nehemia 2.

FUNDISHO:

Nehemiah alikuwa mnyweshaji wa mfalme (Nehemiah 1:11). Mnyweshaji alikuwa akiminiwa na mfalme na alihudumia divai mezani pake. Myweshaji angeweza kuweza kunywa chochote alichomletea mfalme ambacho kingaweza kuhatarisha maisha ya mfalme kama sumu. Kwahiyo Nehemia aliheshimiwa na mfalme.

ZOEZI

1. Mfalme anaona nini katika mistari ya 1 na 2?

   ___

t

2. Neemia alitoa itikio gani (mstari 3)?

   ____

   Ni nini jibu kwa swali la mfalme katika mstari wa 4 (mstari 5)?

   ____

Alipata upendeleo kwa mfalme ambaye alimtuma Yerusalemu kuijenga upya tena. Hehemia anaomba zaidi. Aliomba nini katika mstari wa 7 na 8?

   ____

   Mfalme aliweka ziada gani (mstari 9)? ____________________

KUTAFAKARI:

Hatuwezi kupuuzia mawazo ya Nehemia mstari 8. "…mkono wa neema wa Mungu ulikuwa juu yangu" Sentensi hii inasomeka kama imezoeleka? Kumbuka: Kitabu cha Ezra kinaongelea juu ya mkono wa Mungu au mkono wa neema wa Mungu mara sita! Unawaza kurudia mistari na pigilia maneneo. Tazama Ezra 7:6, 9, 28; Ezra 8:18, 22, 31.

Sasa Nehemia anatumia maneno. Huu "mkono wa neema wa Mungu wetu" una maana gani?

____

ZOEZI:

1. Tunajifunza juu ya upinzani katika Kitabu cha Ezra wakati msingi wa hekaru lilipokuwa likijengwa. Ni nani aliyeongoza upinzani kipindi hiki (Nehemia 2:10)?

   ____

   Ni nini kilichowachukiza? ____________________

2. K unatokea nini katika mistari ya 11-16?

   ____

3. Nehemia aliweka wazi mipango yake katika mistari ya 17-18. Kwa mkono wa neema ya Mungu na msaada wa mfalme, Nehemia alichukua hatua ya kufanya nini?

   ____

   Kungeondolewa nini baada ya kujenga ukuta? ____________________

4. Watu waliitikia nini?

   ____

5. Mstari 19 unaanza na neno "lakini." Sasa kulikuwa na shida gani? Mashtaka ya upinzani ulikuwa nini?

   ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

6. Nehemia aliwajibu kwa kuwe mambo wazi moja kwa moja. Alisema nini kuhusu kwa mambo yasiyo wazi?

   ____

KAZI YA KUFANYA:

Sura ya 3 unaelezea nani walikuwa wajenzi na vitengo vyao vya kazi. Pitia sura nzima na pigilia mistari maneno kama kitengo cha kutenganisha, karibu na, na kitengo kinachofuata. Kazi inafanywa na kila mtu kwa kushirikiana. Kazi kwenye ukuta na uzio vilivyokuwa vimeunguzwa.

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

LESSON SIX ~ Part 2

KAZI YA KUFANYA:

Soma Nehemiah 4.

ZOEZI:

1. Sanbalati na Tobia wanarudi tena kwa upinzani wa Wayahudi. Sanibalati amechukizwa sana. Kiini cha kubeza kwake ni nini (mistari ya 1-2)?

   ____

   Maoni ya tobia ni nini (mstari wa 3)? ____

2. Itikio la watu wa Mungu linafurahisha. Hawabishani na wapinzani. Badala yake wanamgeukia Bwana Mungu wao. Fupisha sala yao (mistari ya 4-5)?

   ____

3. Kwa kugeuzia haja zao kwa Mungu, tunaambiwa nini (mstari wa 6)?

   a. Kuhusu kazi: ____

   b. Kuhusu watu: ____

4. Wapinzani waliazimia kufanya nini walipogundua kuwa maneno yao hayakuzuia kazi?

   ____

5. Wairaeli walifanya nini kuhusu vitisho vyao (mstari wa 9)?

   ____

6. Kulitokea nini kwa wafanya kazi (mstari wa 10)?

   ____

7. Kulitokea nini kuhusu moyo wa kazi (verses 11-12)?

   ____

8. Nehemia aliwazatiti watu kwa silaha, mikuki, na mishale na kisha akawapa maneno haya ya nguvu ya kuwatia moyo (verse 14):

   ____

   Mungu anaharibu kazi ya maadui na kubariki kazi ya watu wake (mstari 15).

9. Sura zilizobaki zinaelezea ulinzi thabiti wa kazi. Wanaume wote walibeba silaha walipokuwa wakifanya kazi zao. Kwakuwa kazi ilikuwa kubwa na ilienea nje (mstari wa 19) waliambiwa kuwa wakati tarumpeta itakapo toa sauti wangepaswa kukusanyika paoja kwasababu Bwana angewapigania (mstari wa 20). Mashauri ya Nehamia yalikuwa nini kwa wanaume na wasaidizi wao (mstari 22)?

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

____

MAFUNDISHO:

Nehemiah 5 alishirikisha changamoto za kiuchumi zilizowakabili watu. Walikuwa wakiweka rehani mashamba yao kununua nafaka ya chakula na kukopa pesa kulipa kodi ya mfalme. Hata wana wao na mabinti zao kuwa watumwa. Nehemia aliwashitaki viongozi fna maofisa kwa kutaka faida kutoka kwa watu wao wenyewe, na kuwaagiza kurdisha ardhi yao, accused the nobles and officials of exacting usury from their own people and ordered them to give back their land, sufu, na nyumba, na kuacha kutaka faida iliyozidi. Viongozi waliapa na kuahidi kufanya sawa na Nehemia alivyowaagiza. Nehemia alikuwa mfano kwa kutokula vyote alivyokuwa amepangiwa kama riwali sawa na aliyemtanguliwa. Yeye na watu wake walijitoa kwa moyo kwaajili ya kazi ya ukuta (mstari wa 16). Aliwalisha Wayahudi 150 kila siku mezani kwake, maofisa, na wale waliotoka mataifa yaliyozunguka.

KAZI YA KUFANYA :

Soma Nehemia 6:1-14.

- Ni majaribio gani yaliyofanywa ya kumdhuru Nehemiah?
- Kwa kila jaribio upinzani ulitoka wapi?

ZOEZI:

1. Maadui wa Nehemia wakuchoka. Aligundua kuwa walikuwa wakipanga kumdhuru. Wito wao ulikuwa ni nini (mstari 2)?

   ____

2. Nehemia alijibuje (mstari 3-4)?

   ____

3. Mashtaka ya msingi yalikuwa ni yapi yaliyokuwa kwenye barua iliyokuwa wazi (mistari ya 5-7)?

   a. ____

   b. ____

4. Majibu ya Nehemia yalikuwa kwamba mashtaka yalikuwa ni ujinga. "mnayatengeneza katika vichwa vyenu ." Aliloamua lilikuwa makusundi yao (mstari wa 9a)?

   ____

5. Nehemia alichukua hatua gani (mstari wa 9b)?

   ____

t

6. Upinzani haukutoka nje ya jamii ya Wayahudi. Tunajifunza nini kutokana na vitisho katika maisha katika mistari ya 10-13?

   ____

KUTAFAKARI:

Katika mstari wa 2 Nehemia alijua kuwa wanapanga kumdhuru. Sasa katika mstari wa 12 anagundua kuwa Mungu hakumtuma (Shemaiah). Alifahamuje? Ni nani aliyemwambia au alihisi kuwa wanamtafuta? Labda Sanibalatina Tobia wangekuwa watuhumiwa lakini Hehemia alikuwa na habari gani kuwa mmoja wa watu wa Mungu angekodiwa na maadui kumdhuru? Kwa vyovyote, adui hakuwa na akili, kwa kutafuta kusema uongo kumtisha na kuchafua jina lake.

Inafurahisha kusikia kuwa Nehemia hakujibu. Ungechatua kufanya nin katika hali hiyo ya kukushambulia na kuchafulia jina lako?

____

Muhusika wa namna gani! Nehemia anamwomba Mungu kukumbuka watu hawa ambao wamejaribu kumtisha. Anamwomba Mungu kukumbuka waliyoyafanya. Lengo lao lilikuwa kuharibu yote ambayo Mungu alikuwa akiyatengeneza ili kuondoa aibu yao (Nehemia 2:17b).

Inaonekana huu ni wakati wa kuuliza maswali: Je ninaamua kuunga mkono upinzani au mimi ni mtu anayefanya kazi kwa moyo wa kutekeleza kazi?

____

Mimi ni mmoja wa kutafuta njia ya ufahamu, juhudi ya mtu ambaye yuko tayari kutoa msaada na kutia moyo w ambalo litawanya wengine kutiwa moyo na kupata nguvu na kuendelea na kazi waliyonayo?

____

Chukua muda kukumbuka maneno yako, njia zako moyo wako wa kutenda kazi wakati jambo jipya au tofauti linapopendekezwa. Wewe ni wale wanaoona picha kubwa na unaona jinsi ya kuipunguza au unataka mambo yabaki yaleyale hata kama hata kama mabadiliko ni kwa wema? Kuna mchango wa mawazo wowote?

____

SALA:

Ee Bwana, nikumbuke. Nikumbuke kwa huruma. Nikumbuke kwakuwa ni wewe peke yako mtakatifu. Usikumbuke dhambi zangu. Usikumbuke yote niliyoyafanya au kushindwa kutenda mema kwako na kwa majirani. Usikumbuke dhambi zangu tena kwakuwa unanipenda kwa upendo wa milele. Umenikomboa katika damu ya thamani ya mwana wako Yesu Kristo ambaye ni Mwokozi wangu na mkombozi. Kwasababu ya Yesu ninajua mkono wako wa rehema uko juu yangu na kwamba siku zote uko pamoja nami. Sina cha kuhofu kwakuwa ninakukumbuka, Bwana, ambaye ni mkubwa na mwenye baraka.

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SOMO LA SITA ~ Shemu ya 3

KAZI YA KAFANYA:

Soma Nehemia 6:15-16, 19b na Nehemia 7:1-3.

ZOEZI:

1. Ni nini kilichokamilishwa 52 kwa siku kwa matendo ya Mungu! Mistari hii michache kutoka sura ya 6 inaonyesha matokeo wakati watu wa Mungu wanapokumbuka ambacho wapinzani walifanya (mistari ya 15-16). Mataifa yaliyowazunguka yalikuwa

   ________________________ na _______________

   ____, kwasababu waligundua________________

   ____

   Tunajifunza kuwa waanzilishi wa upinzani waliendelea (mstari 19b). Tobia aliendelea kufanya nini?

   ____

2. Mwisho, ukuta ulikamilika na mlango ulirudishwa mahali pake. Zakwemu zilipangwa. Watu waliwekwa katika uongozi. Nehemia anasema nini juu ya Hanania, kiongozi wa kulinda ukuta (mstari wa 2)?

   ____

   Je kuna Hanania katika maisha yako, ambaye anamwogopa Mungu kuliko watu wengine? Chukua nafasi ya kushukuru kwaajili ya mtu huyo. Mwombe Mungu ampe nguvu na kumwimarisha kwaajili ya kazi aliyoitiwa kufanya.

   ____

FUNDISHO:

Jambo jipya linatokea katika mstari wa 3. Kwanini Nehemia anataka milango ya Yerusalemu isifunguliwe hadi jua limechomoza? Weka kwenye mawazo sentensi ya mwisho katika sura ya sita. Tishio la upinzani liliendelea kuwapo. Ilikuwa ni kawaida milango ya yakawaida ya mji kufunguliwa mapema sana ili wafanya biashara wawe tayari kwa biashara yao ya siku. Nehemiah alkuwa macho. Aliagiza milango isifunguliwe ili maadu wasitumie nafasi hiyo kuingia na kuteka mji.

Mistari mingine inayofuata (4-69) orodhesha koo za wale waliotoka uhamishoni. Watu wa kwanza kufaka walikuja na Zerubbabel na Yoshua ta(mtari7). Tunasoma habari hizo katika

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

Ezra. Koo zinawezekana kuonekana kutokuwa na maana ilikuwa ni muhimu kwa Wayahudi kuonyesha familia zao kuwa ni kabila la Israeli. (mstari 61). Mstari wa 64 unatwambia kuwa wengine walitafuta kumbukumbu za koo zao lakini hawakuwaza kuzipata.. Hizi ziliondolwa katika ukuhani.

Tunajifunza katika mistari ya 70-72 katika orodha ya koo za viongozi. Hawakuchangia katka kufanya kazi tu bali na kuchangia mfuko wa hazina. Waliota fedha na dhahabu, bakuli na hata mavazi kwaajili ya makuhani. Hazina ya hekalu ilibeba utajiri wan chi.

KAZI YA KUFANYA:

Soma Nehemia 8.

UTANGULIZI:

Baada ya kumaliza ukuta watu waliambiwa waende majumbani na katika miji yao ili waende kujiimarisha. Sasa siku inakuja ya watu kukutana kwaajili ya kusoma Sheria. Japokuwa Ezra alikuwa ni Nehemia wa sasa, alikuwa amefika Yerusalewas kwa miaka 13 kabla na alikuwa kuhani akihusika na kusoma na kuelekeza watu katika Sheria ya Musa.

ZOEZI:

1. Ezra alifanya nini katika mstari wa 2?

   ____

2. Alisoma kwa sauti kuanzia ________________________ hadi

   _____________________________.

   Na watu wote ____.

3. Nehemia anaelezea zaidi juu ya muundo. Ezra alielekea mraba kabla ya mlango wa maji. Wanaume na wanawake walikuwapo. Ezra alisimama wapi (mstari wa 4)?

   ____

4. Ezra alifanya ninwi katika mstari wa 5?

   ____

   Watu walifanyaa nini?

   ____

t

5. Ezra alifanya nini katika mstari wa 6?

   ____

   Watu walifanya nini?

   ____

6. Kazi ya makuahani ilikuwa ni nini (mistsri ya 7-8)?

   ____

7. Watu walitoa machozi waliposikia Sheria waligundua jinsi walivyokwenda mbali nayo. Lakini Ezra Nehemia na Walawi walitaka hii iwe siku ya kusherekea (mstri wa 9). Watu walielekezwa kufanya nini (mistari ya 10-11)?

   ____

8. Ni jambo gani lililowapa furaha kubwa na kusherehekea (mstari wa 12)?

   ____

FUNDISHO:

Siku moja wakati viongozi wa familia, makuhani, na Walawi walikuwa wamekusanyika karibu na Ezra (mistari ya 13-18) waligundua kuwa somo ambalo kila familia ilipaswa kuiweka kaika paa za nyumba, katika vibanda vyao mbele ya Hekaru. Vibanda vilikuwa vimejengwa kwa matawi ya miti. Watu wote waliorudi kutoka uhamishoni walivijenga na kuishi ya watu wa Mungu na humo kwa siku saba. Vibanda hivi vilikuwa ni kumbukumbu watu wa Mungu na mababu zao ambao walipoishi kwenye vibanda alipowaleta kutoka Misri (Walawi 23:33-43). Vibanda ilikuwa ishara ya nje kuwa walikuwa wakiimarisha uhusiano wao na Mungu. Juma hili lilijulikana kama juma la vibanda. Katika siku hizi Ezra alisoma kila siku kutoka Kitabu cha Sheria cha Mungu na watu walisherekea kwa furaha kubwa. Katika siku ya nane kulikuwa na kusanyiko kubwa.

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SOMO LA SITA ~ Sehemu ya 4

UTANGULIZI:

Kwa wale waliojihusisha na masomo kumi yaliyotangulia ya *Kuifanya Biblia kuwa Yako*, Nehemia 9 itakuwa ni marudio. Utathibitishwa na kumbukumbu yako itaimarishwa upya. Mistari mingi ya rejea imeorodheshwa iwapo hukumbuki tukio jambo. Usisite kurudi nyuma na kurudia ili kumbukumbu ya habari hiyo irudi kwa upya.

ZOEZI:

1. Waisraeli walikusanyika kusikilia Sheria ya Bwana Mungu wao kukiri na kutubu thambi na movu yao na ya wazazi wao. Walikuwa wamevaa nini katika mstari wa 1?

   ____

2. Watu walisimama na kusifu Bwana ambaye ni kutoka enzi na enzi. Watu wanakumbuka nini katika mistari ifuatayo:
3. Mistari ya 5b-6: ____
   a. Mistari ya 7-8:

      ____

   b. Mistari ya 9-12:

      ____

   c. Mistari ya 13-15:

      ____

4. Katika mistari hii wanakumbushwa habari ya mababu zao (mistari ya 16-17a):

   ____

5. Na mistari ya 17b na 18 wanakumbushwa kuwa Mungu ni nani:
   a. ____
   b. ____
   c. ____
   d. ____
   e. ____
6. Watu wanaendelea kukumbuka nini katika mistari ifuatayo:
   a. Mstari wa 18:

      ____

t

b. Mstari wa 19-21:

____

c. Mstari wa 22- 25:

____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

7. Tena, katika mistari ya 26-27a wanakumbushwa juu ya njia za baba zao:

   ____

   Mungu kwa huruma yake aliwapa mkombozi aliyewaokoa (mistari ya 27b).

8. Duara linarudia tena (mstari wa 28):

   a. Watu walifanya nini? ____

   b. Mungu alifanya nini?

   ____

9. Mistari ya 29-30: Mungu aliwaonya lakini wali

   ____

10. Mstari wa 31: Lakini Mungu

    ____

11. Pamoja na mombo haya yote watu waliyofanya, Mungu alibaki kuwa mwaminifu (mstari wa 33). Bado, waliyoyafanya mababu zao yaliyowafanya kwenda utumwani, hali ya watu wa Mungu ilikuwaja sasa (mistari ya 36-37)?

    ____

KUTAFAKARI:

Ni ufunuo mgumu kiasi gani. Ni hali ya kuhuzunisha kiasi gani. Mungu alimaanisha wema tu kwa watu wake kwa kutunza ahadi yake kwa Abrahamu. Sasa mabaki tu ndio waliosalia. Sasa ni watumwa katika nchi ambayo awali ilikuwa ni yao. Sasa hawana mali wala miliki. Sasa wanakwenda kufanya nini? Kulitokea nini kwa ahadi ya Mungu katika Mwanzo 15 kwamba uzao ungekuwa sawa na nyota za angani? Sasa yalikuwa ni mabaki tu. Nchi ambayo Mungu alitaka waimiliki sasa ilimilikiwa na mfalme wa uajemi. Na sasa walikuwa ni watumwa katika matatizo makubwa. Ahadi ya miliki mafanikio makubwa imebadilika na kuwa kumtolea mfalme kodi. Hata maofisa na wakuu waliokuwa ni watu wao waliwatoza kwa riba kubwa. Hii haikuwa na picha yoyote ya ahadi.

Lakini kukiri na kutubu ilikuwa ni mahali pazuri pa kuanzia. Kwa kawaida dhambi huja kati ya mtu na Mungu, pamoja na hayo ni kikwazo kinachoondolewa na toba, mtu kukubali hambi zake kwa na, sehemu zote mbili za mtu kutubu na kutoweza kuwa watakatifu sawa na Mungu alivyotazamia. Kukiri ni kitendo cha kutambua mbele za Mungu hakika jinsi tulivyo—wenye dhmbi! Katika Nehemia 9:16 na 17, kwa mfano, Waisraeli walikiri kuwa mababu zao walikuwa wakaidi, wenye shingo ngumu, na walidharau amri ya Mungu. Walikataa kusikiliza na walishindwa kukumbuka…mstari wa 26 ni mfano mwingine. Hawakuwa watiifu na walimwasi Mungu. Walidharau sheria ya Mungu na kutenda machukizo.

Pamoja na hayo yote Mungu alibaki yuleyule. Pasipo kujali yote yaliyotokea Mungu aliwasamehe. Alikuwa na huruma kwaajili yao, mpole wa hasira na mwingi wa upendo. Hakuacha kuwakomboa, aliwaokoa mara kwa mara kutoka maadui zao. Mungu ni wa huruma,

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

Mungu ni wa haki na anatenda kwa uaminifu. Kwa Mungu huyu tuko jasiri kukiri na tuko tayari kupokea msamaha wa dhambi zetu zote. Kwa Mungu huyu tunaweza kuja kwasababu hakumbuki dhambi zetu tena (Yeremia 31:34). Hakumbuki kwasababu ametuondolea maovu yetu. Alimtuma Yesu aliyekuja kwaniaba yetu, alichukua adhabu yetu, alivumilia hasira ya Mungu na jahanamu kwaajili yetu. Mungu alimtoa Yesu Mwana wake kutuokoa, si kutuhukumu! Yohana 3:17-18a anatupa habari hizi njema: "Kwakuwa Mungu hakumtuma mwana wake ulimwenguni kuhukumu ulimwengu kwa njia ya Yeye. Kwa kila amwaminiye haukumiwi…" Hebu tumpe Mungu shukrani, kwa zawadi yake isiyoelezeka, Yesu!

UTANGULIZI:

Wau wa Israeli walitubu dhambi zao na dhambi za mababu zao. Kwa kupitia sheria Mungu aliweka wazi dhambi zao na kuonyesha maovu yao. Sheria ilikuja kwao kama kioo ambacho Roho wa Mungu alitumia kufungua macho yao na mioyo yao ili kuona ni kwajinsi gani wako mbali walivyopotea kwa kutoonyesha utukufu wa Mungu kwa uumbaji wake. Kwa kutumia Sheria Mungu kwa neema na huruma alitenda kwa kuwakaribisha katika kutubu na kumgeukia. Walitakiwa kutii. Walitakiwa kutenda kwa uaminifu kwa mapenzi ya Mungu kwaajili ya maisha yao.

KAZI YA KUFANYA:

Soma Nehemia 10:28-39.

ZOEZI:

Katika rejea hizi onyesha kiini cha ahadi za watu walizotoa:

a. Mstari wa 30:

____

b. Mstari wa 31:

____

c. Mstari wa 32-33:

____

d. Mstari wa 34:

____

e. Mstari wa 35:

____

f. Mstari wa 36:

____

t

g. Mstari wa 37-39:

____

MATUMIZI:

Chukua muda kukumbuka sentensi ya misho katika sura ya 10: "Tuta…

____."

Jamii ya Wayahudi ilijitoa kwaajii ya nyuma ya Mungu na wote waliotumika humo. Nyumba ya Mungu ingesemaje kuhusu hali ya kiroho ya jamii?

____

Kuna baadhi ya mambo ya kukumbuka kwetu sisi kama wanafunzi wa Biblia. Unaona umuhina umuhimu gani unapokumbuka majengo ya ibada, nymba ya Mungu, kwa majirani zako na jamii, ambako unaweza kuabudu au kutokuabudu?

____

Pili, katika 2 Wakorintho 6:16-18 tunaambiwa kuwa sisi ni hekaru la Mungu. Soma mistari hii na usherekee uhusiana wa karibu ambao Mungu anataka kuwa pamoja nawe. Anasema, "Nintaishi pamoja nao and kutembea katikati yao, na nitakua Mungu wao, na watakuwa watu wangu." Pia anasema, "Nitakuwa baba kwenu na mtakuwa wana wa kiume na wa kike." Hii ina maana gani kwako?

____

Tukiwa na mawazo ya Nehemia watu waliposema, "Hatutaipuuzia nyumba ya Mungu," maneno haya yanaleta maana gani unapokumbuka utunzaji au kutojali hekaru ambalo ni wewe Alikochagua kuishi?

____

Ikiwa wewe ni mshirika wa kanisa, hii inazungumzia nini kuhusu kutunzana kama watu wa Mungu na mwili wa Kristo?

____

SALA:

Asante Bwana kwa kutoa Roho wake ambaye kwa kutumia Sheria Anavuta roho zetu katika kukiri na kutubu. Zungumza naye juu ya hali ya nyumba ya Mungu, yote mawili jingo na mwili wako. Muombe asababishe moyo wako kuwaka na hamu ya kutopuuzia kutoa kwa wale wanaohusika na kukarabati na kutumika katika nyumba ya Mungu. Jadiliana naye juu ya ukarabati na huduma ya nyumba ya Mungu, hekaru ambayo amefanya wewe kuwa.

____

t

LESSON SIX ~ Part 5

UTANGULIZI:

Katika sura ya 11 tunajifunza kuwa viongozi waliweka makazi yao Yerusalemu. Na wengina walitawanyika sehemu mbalimbali. Iliamuliwa kuwa moja kati ya familia kumi wangeishi katika mji mtakatifu wa Yerusalemu ili kusaidia kulinda na kutunza mji na watu wake. Na watu wengine waliobaki waishi kwenye miliki za mababu zao katika mji ya Yuda (mstari wa 20).

Nehemia 12:1-26 ni orodha ya makuhani na Walawi waliorudi kutoka uhamishoni pamoja na Zerubabeli na Yoshua. Kumbuka, ilikuwa muhimu familia za ukoo wa Walawi kutambulika, Ukoo ambao ulichaguliwa na Mungu kutumika kama makuhani kati ya watu wake.

KAZI YA KUFANYA:

Soma Nehemia 12:27-47.

ZOEZI:

1. Muda wa kuweka wakifu ukuta umefika! Ni nani aliyeteuliwa kuongoza sherehe (mstari wa 27)?

   ____

   Ni aki nani wengine waliokusanyika pamoja (mstari wa 28)?

   ____

2. Shere ya kuweka wakifu ingehusisha mambo gani (mstari wa 27)?

   ____

3. Ni jambo gani ambalo Makuhani na Walawi walifanya (mstari 30)?

   ____

4. Katika mistari ya 31-39 Nehemiah alifanya jambo la muhimu. Kwa kutumia viti viwili na kuwafanya viongozi wa Yuda kupanda juu ukuta. Nusu walipaswa kwenda kulia na nusu kwenda kushoto. Kiti cha upande wa kulia kiliongozwa na ____________, ambaya ni ____________________ (mstari wa 36). Viti viwili vilipangwa kwa ____________________________ (mistari ya 31).
5. Mstari wa 40: Nehemia na viti viwili walichukua nafasi zao katika

   ____

6. Mstari wa 43: watu walitumiaje sehemu ya muda wa siku uliobaki?

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

____

7. Mistari ya 44-47 inatukumbusha mchango wa watu waliotoa katika utumishi wa Mungu. Chumba cha hazina kilikuwa na kazi gani ______________________, ____________________________ na ___________________________ (mstari wa 44). Michango yao ilitolewa kwaajili ya nani (mstari 47)?

   ____

KUTAFAKARI:

Je uliisha shuhudia ibada ya kuweka wakifu jengo, ukumbi, au mradi mwingine wa jamii? Uliisha shangaa ni kwanini mchezo huu wote? Watu wengine wanaonekana kuwa tayari kwa kusherekea. Pamoja na hayo, unapokumbuka ni jambo yaliyokamilika, inaonekana zaidi kama ilikuwa ni juhudi ya jamii na sasa jamii inakusanyika kusherekea. Kwavyovyote, basdhi ya watu walihusika katika kupanga, wengine katika ujenze, wengine katika kuchangisha pesa, na wengine katika kuandaa sherehe baada ya kila kitu kukamilika.

Hii ni hali inayofanana wakati kanisa au nyumba ya Mungu inapojengwa na kukamilika. Wachoraji wanaleta wawakilishi, watu wa ngazi ya juu nao wanaalikwa kushiriki na washiriki wa kawaida wanaweza kushiriki. Lakini sherehe inaongozwa na wachungaji, kwaya, na viongozi wa kanisa. Waimbaji wakitumia kinanda, piano, kengele za mikono, zana nyingine za mziki huinuka kama vile moyo wa watu na kuhimiza kuimba na kufurahi na kuchangamka sana.

Uzoefu wako unaweza kuwa upi? Ni wakati gani ulipojiunga na jamii, hata jamii ya waaminio, katika sherehe, katika sherehe? Ilikuwaje?

____

Ilisemekana kuwa "sauti ya kufurahi katika Yerusalemu ingesikika kutoka mbali!"

FUNDISHO:

Hautaambiwi lini au kwanini lakini wakati mwingine baada ya kuweka wakifu ukuta na baada ya sherehe zote kumalizika, kwamba Nehemia alirudi kwa mfalme Artashasta (13: 6). Alikuwa Yerusalemu kwa miaka 12. Kwavyovyote Nehemia alirudi kwasababu ya makubaliano ya muda ambao alikubaliana na mfalme kabla hajaondoka kwenda Yerusalemu.

Sura ya 13 ni sura ambayo mtu asingetegemea kuisoma. Katika historia ya dunia tunaweza kufikiri kuwa "tuliishi kwa furaha siku nyingi baada ya hapo." Tungependa kufikiri kuwa baada ya kukumbuka mabaya yote ambayo wazazi walifanya na kuwasababisha kupoteza yote waliyokuwa nayo ambao walirudi kutoka uhamishoni. Sur hii inaelezea ambocho Nehemia aliona aliporudi kutoka kwa mfalme.

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

KAZI YA KUFANYA:

Soma Nehemia 13. Unaposoma , weka kidole chako katika Nehemia 10:28-39.

ZOEZI:

1. Kuligundulika nini katika Sheria ya Musa (mstari 1)?

   ____

   Kumbuka: ukichunguza mistari ya rejea utagundua kuwa sheria imeandikwa katika Kumbukumbu la Torati 23:3-5. Na utaona kuwa hali inayoelezewa inapatikana katika Hesabu 22:3-11; 23:7.
2. Sababu ilikuwa ni nini (mstari 2)?

   ____

3. Mwitikio wa watu ulikuwaje kwa sheria (mstari wa 3)?

   ____

4. Hali halisi katika mistari ya 4-5 ilitokwa katika hali ambayo Nehemiah alikuwa Yerusalmu. Muhusika mkuu ni nani?

   ____

   Alikuwa ni kuhani mkuu akihusika na

   ____

5. Elihashibu alikuwa ana uhusiano wa karibu na (mstari wa 4)?

   ____

   Tunasoma nini kuhusu yeye?

   ____

   Kwa marudio tazama Nehemiah 4:3, 7; 6:17-19.
6. Eliashabu alipewa nini katika nyumba ya Mungu (mstari 5)?

   ____

7. Nehemiah alirudi Yerusalemu. Alichukua hatua gani kwa hali aliyokuta (mistari ya 7-9)?

   ____

8. Kwanini Nehemia alichukizwa sana na makazi ambayo Elisahibu alitoa kwa Tobia (Nehemia 4:3)?

   ____

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

9. Ni jambo gani la pili ambalo Nehemia alijifunza (mstari 10)?

____

Nehemia alikemeaje jambo hili (mstari wa 11)?

____

Alisuruhishaje tatizo (mistari ya 12-13)?

____

10. Nehemia aligundua nini baadae (mistari ya 15-16)?

____

Nehemia alikemeaje jambo hili (mistari ya 17-18)?

____

Tatizo lilimalizwaje (mistari ya 19-22a)?

____

11. Nehemia alifahamu jambo lingine. Ni jambo gani kwa wakati huu (mistari ya 23-24)?

____

Nehemia alikemeaje jambo hili (verses 25-27)?

____

Hali hii ilisuruhishwaje (mistari 28, 30)?

____

12. Maombi ya Nehemia kwa neema na huruma ya Mungu imesemwa sura hii yote.

- Mstari wa 14: "Nikumbuke ____."
- Mstari wa 22b: "Nikumbuke ____."
- Mstari 31b: "Nikumbuke ____."

13. Nehemia anamwambia Mungu juu ya haki anaposema katika mstari wa 29:

"Wakumbuke ____."

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

KATIKA HALI YA NJE:

Sheria imesomwa (Nehemia 8). Watu wamekiri dhambi zao (Nehemia 9). Wamewekeana makubaliano (Nehemia 10). Ukuta umeweka wakifu (Nehemia 12). Nehemia aliacha kwa muda na alikuta nini aliporudi (Nehemia 13)? Kukumbuka tena neon kutoka sura ya 10, “Hatutasahau nyumba ya Mungu” tunaweza kuanza kupata madai ya Nehemia kwaajili ya matengenezo. Kwa haraka sama watu, hasa makuhani na Walawi, wasaidizi wa msingi wa nyumba ya Mungu, imedhoofisha na kujiingiza katika dhambi sawa na wazazi wao wa kwanza.

Historia ina kawaida ya kujirudia. Dhambi hizi za mababa zilikuwa chukizo na kwaajili haikuwa mud mrefu dhambi hii kujirudiwa na kizazi kilichofuata. Watu wa Mungu wangejifunza tena? Hili ni swali la jepesi la kujiuliza swali lilelile. Tunajifunza siku zote? Dhambi imeingia duniani. Viumbe vyote, vikijumuisha wanadamu, imejaa dhambi na kulaaniwa kufuata njia za wenye dhambi, imechafuliwa na dhambi imeharibika kwa kufuata udhaifu na uharibifu. Lakini Mungu kwa uaminifu wake anaita watu wake ili wamrudie kama baba mwenye upendo akiita watoto wake waliokimbia.

Ni kwa jinsi gani Mungu anavyowapenda sana walio wake. Pasipo kujali ni kwa jinsi gani tunakuwa wazazi wa Waisraeli wasiotii, Mungu alitenda kwa kwa huruma na rehema. Kisha mzunguko ungeanza upya tena. Mienendo yao ya shingo ngumu ya kukataa kukataa kusikiliza Shria ya Mungu mwisho iliwaangamiza, bado hata baada ya miaka 70 Mungu alikumbuka Agano lake kwa Israeli na kuwakomboa.

Mungu ni mwenye haki. Anatunza ahadi zake na kutimiza wajibu wake kama Mungu wa historia. Ni kwa haki ya Yesu tumekombolewa. Ni haki yake, Utakatifu wake, kwamba tumeokolewa na kununuliwa tena kutoka kwenye nguvu ya mauti na shetani. Alifanya malipo na aliyafanya kwa damu yake takatifu. Alifnaya haya yote ili tuweza kuisha pamoja naye milele kama watoto wake na kurithi ufalem weke.

Kazi yak e ya ukombozi inaendelea hadi sasa. Anaendelea kuita watu kumrudia popote walipo. Makusudi yake ni kwamba dunia nzima na ujuzi wa! Kwa mara nyingine tunaweza tu kusema, “Upendo wa Baba ni mkubwa kiasi gani!”

MARUDIO

Hongera! Umakamilisha somo la *Ukombozi wa Mungu Haki Yetu* Umefahamu baadhi ya wahusika. Sasa ni wakati wa kufanya marudio. Kumbuka hii silo jaribio, ni kwa lengo tu la kukuthibitisha na maendeleo yao unapoendelea na safari hii nzuri ya kusisimua ambayo inarekebisha maisha yako. Unaposoma unajifunza habari za *kweli* juu ya ukweli wa Mungu na watu wake. Umejifunza pia jinsi ya *kutumia* kweli katika maisha yako katika karne hii ya 21.

t

KABLA YA UTUMWA **UTUMWANI** **BAADA YA UTUMWA**

Habari	Habari	habari
Wahusika	Wahusika	Wahusika
Mawazo ya kweli	Mawazo ya kweli	Mawazo ya kweli
	Habari	Habari
	Wahusika	Wahusika
	Mawazo ya kweli	Mawazo ya kweli
		Habari
		Wahusika
		Mawazo ya kweli

©2010 FULLVALUE MINISTRIES

t

SALA:

Bwana, Umeonyesha haki yako Umefanya kilicho kizuru kwaaji ya watu wako, Waisraeli. Bila kujali wingi wa maovu waliyoyafanya uliwasamehe na kutenda kwa neema kwa kuwawezesha kurudi katika nchi ambayo mwanzoni ilikuwa mali yao na sasa imekaliwa na wale waliowatendea kwa ukatili na kuwa upinzani kwao. Bado Bwana, Ulipa viongozi, uliwapa moyo, na uimaria wa kutenda kwa haki walipokuwa wakijenga upya hekaru na kuta za mji. Uliwapatia mahitaji yao yote na kwa uvumilivu walirudi kutoka utumwani na kuwajenga upya maisha yao. Ulipowakomboa, Umetukomboa na sisi kutoka utumwani way ale yote yaliyotuzunguka na kutufanya kubaki tumefungwa. Katik haki yako umetukomboa. Umetuachia na sasa umetuingiza tene kataka ulimwengu kuishai kwa uhuru na tukiwa tumesamehewa. Nia kwasababu hiyo tunakupa sifa na shukrani zetu.

 ©2010 FULLVALUE MINISTRIES